

Ivykiai bręsta GORBAČIOVAS IŠSLYDO

Vytautas Meškauskas

Pereitą savaitę Gorbačiovas vėl pasirodė slidus kaip ungurys. Jau atrodė, kad jį suėmusios replės – nuolatinis ūkinis smukimas, jo asmeniškio prestižo kritimas – jį sutriuškins. Negalėdamas suorganizuoti demokratiškai nusiteikusių žmonių tarpe sau pakankamai pasekėjų, Gorbačiovas grįžo prie senųjų valdžios ramsčių: kompartijos aparato, kariuomenės ir KGB. Jo neveiklumas ir ryžto stoka nepatiko ir tiems. Žinoma, KGB ir kariuomenė negali jam pareikšti nepasitikėjimo. Tai visai nenumatyta tų institucijų struktūroje. Jos turi būti paklusnios valdžiai. Kompartijoje tačiau yra vietos viešom didkusioms ir balsaviui. Gorbačiovo priešai privertė sušaukti kompartijos Centro komitetą pareikšti jam nepasitikėjimą. "Sukilimas" tačiau nebuvo rimtai paruoštas ir Gorbačiovas jį numalšino... grąšindamas atsistatydinti. (Ką, tarp kitko, gana dažnai vartojo ir Leninas savo valdymo pradžioje.)

Opozicija partijoje reikalavo jo atsistatydinimo už nesugebėjimą įvesti griežtos tvarkos. Kai CK ketvirtadienio posėdyje vienas Sibiro deputatas jį apkaltino partijos autoriteto nusmukdymu, supykęs Gorbačiovas pribėgo prie mikrofono ir pareiškė savo atsistatydinimą. Gorbačiovo pavaduotojas V.A. Ivaško paskelbė pertrauką. Po poros valandų Ivaško paskelbė, kad partijos aukščiausias organas – politbiuras vienbalsiai nutarė CK susirinkime Gorbačiovo atsistatydinimo nesvarstyti, kam CK pritarė 322 balsais prieš 13, 4 susilaikius nuo balsavimo.

Faktinai Gorbačiovas ne daug rizikavo. Jis daugiau reikalingas partijai, negu partijai jam. Jelcino populiarumas nepaprastai pakilo, kai jis iš partijos išstojo. Juk ir nebūdamas partijos vadu Gorbačiovas vistiek lieka Sovietijos prezidentas su nepaprastais įgaliojimais. Jam daug padėjo susitarimas su Jelcinu, kaip Rusijos prezidentu. Jelcinas ir kitų aštuonių tarybinių respublikų galvos sutarė su Gorba-

čiovu, kad valstybės krizė gilėja ir reikia atstatyti tvarką, pradedant nauja Unijos santvarką. Priėmus naują konstituciją turi būti praversti pespublikų aukščiausių organų rinkimai.

Tų devynių respublikų: Rusijos, Ukrainos, Baltarusijos, Uzbekastano, Kazakstano, Azerbaidžiano, Tadžikastano, Kirgizijos ir Turkmenijos vadai sutarė su Gorbačiovu "pripažinti Latvijos, Lietuvos, Estijos, Mالدāvijos, Gruzijos ir Armenijos teises nepriklausomai apsvarstyti prisidėjimo prie Unijos klausimą, tačiau tuo pačiu metu laiko reikalingu nustatyti didžiausio palankumo politiką tom respublikom, kurios pasirašys Unijos sutartį, pasilikdamos ekonominiai savarankiškumą."

Ką tai iš tikro reiškia? Iš vienos pusės jos pripažįstamos lyg ir nepriklausomom.

Iš kitos pusės joms taikomas 'didžiausio palankumo' principas tik tuo atveju, jei prisidės prie Unijos, nors gal kiek kitom sąlygom. Ti piškas Gorbačiovo triukas?

Tikriausia. Nelengva susigaudyti iš korespondentų pranešimų, neturint po ranka rusiško susitarimo teksto. Pvz. ką reiškia viltingai skambantis, didžiausio palankumo principas. Paprastai jis vartojamas prekybos sutartyse. Turint tokį statusą valstybė naudojasi tuo pačiu muitu tarifu, koks vėliau duodamas kitai valstybei, nors jis yra žemesnis. Atseit didž. palankumo statusą turinti valstybė naudojasi ir kitom valstybėm duotom teisėmis ir legvatom. THE WALL STREET JOURNAL Maskvos korespondentė Hays mano, kad tik Unijoje palikusios respublikos galės naudotis ta teise.

Daugiau, atrodo, susigau do N.Y. TIMES korespondentas Serge Schmemann. Jis teigia, kad Gorbačiovas susitikęs kažkokioje 'dačioje' su 9, ištikimų respublikų vadais neturėjo jokio plano ar raštinio projekto. Po 10 val. ginčų buvo pradėta rašyti deklaraciją, mūsų cituota aukščiau. Respublikų prezidentai su Jelcinu prieš

(Nukelta į 2 psl.)

Iš paskutinės A.a. Stasio Santvaro kelionės į New Calvary kapines. Viršutinėje nuotraukoje vainikai ir prie jų, penkta iš kairės, sielvarte likusi Elena Santvarienė. Apatinėje nuotraukoje lydėjusieji į kapus ir bendras kapų vaizdas. Juozo Rentelio nuotraukos.

LIETUVĄ GAUBIA IR TYLA IR GRĖSMĖ

Antanas Dundzila

Padėtis Lietuvoje yra neigiamai žiauri. Kai kuriose srityse ji primena karo veismų nusiaubtą, dabartinį Iraką. Didžiulis skirtumas tačiau glūdi, kad pasaulinių organizacijų dėmesys yra atsiųstas į Iraką. Gi Lietuvą vėl gaubia tylą, šaltis bei tamsa, Stalino laikus primenantį. Gaubia taip pat iš Kremliaus dirguojama mirties grėsmė. Sunku pasakyti ar laiko tekėmė dirba Lietuvos ar Lietuvos priešų naudai.

Pasibaigus viešai paskelbtai ir visame pasaulyje žinias dominavusio karo Irake veismams, pradėjo eiti pranešimai apie Irako žmonių kančias, aukas, medžiaginius nuostolius, skurdą bei vargą. Dabar jau kalbama apie beveik apokaliptinio sunaikinimo pasekmes krašte, apie galimas epidemijas bei, joms išvengti, bū-

tiną humanitarinę pagalbą. Kokia baisi buvo iš to krašto žmonių pareikalauta auksa, svetimiesiems bandant pakeisti nusikalstamais darbais pasižymėjusią krašto valdžią!

Lietuva yra karo veiksmų nesugriauta (neskaitant lokalizuotų Vilniaus ir Rigos žudynių pasekmių), bet yra ekonominiai, sociologiniai ir dvasiniai naikinama. Pernai metais Lietuva buvo viešai smaugiama Kremliaus paskelbtos blokados būdu, visai kaip Irakas prieš karo veiksmų pradžią! Po kiek laiko ta blokada buvo atšaukta ar bent kiek sumažinta.

Lietuvoje (kaip ir Irake) vien ekonominė blokada didiesiems pasaulio "tvarkdarius" pasekmių norimu greičiu neatnešė. Tačiau Lietuvoje ir be viešos blokados šiuo metu siaučia dideli trūkumai, auga vargas.

Pasaulio akyse tie trūkumai yra pateisinami tuo, kad visoj Sovietų Sąjungoj vyks ta ekonominis chaosas. Be to, teigiama, nevalia per daug kištis į sovietų imperijos "vidaus" reikalus. Lietuva, matote, tai ne "visiems laikams" prieš aštuonis mėnesius Irako užimtas Kuveitas.

Lietuvai skubiai reikia ne tik vienkartinį, kelių tonų vaistų, bet ir platesnės, tiesioginiai tiekiamos ekonominės pagalbos – kad žmonės galėtų savo darbus dirbti, be didesnių trūkumų maisto ir kuro nusipirkti.

Aišku, Lietuvai labiausiai reikia, kad būtų padarytas galas sovietų okupacijai. Tačiau šiam siekimui prošvaisčių nematyti. Išimtiniais atvejais Lietuvą pasiekia platesnės apimties siuntos. Tad tenka rūpintis šią akciją puoselėti, tuo būdu bent nūdelsiant kokios nors (Nukelta į 3 psl.)

Karo balansas kol kas neblogas • Likusios Vid. Rytų problemos • Gorbačiovas grįžo iš tolimųjų Rytų tuščiom rankom.

Zbigniew Brzezinski N.Y. TIMES prieštarauja brėžiančiai pažiūrai, kad Persijos įlankos karas Amerikai pasibaigs blogai. Už tat ver ta panagrinėti, JAV triumfo geras ir blogas puses.

Pasisekimai yra įspūdingi. Visų pirma, ryškus agresijos aktas buvo atmuštas ir nubaustas. Tai leidžia viltis, kad ir ateityje nebus pakenciamas vienos valstybės brutualios jėgos panaudojimas prieš kitą.

Antra. JAV karinė pajėga bus daugiau įvertinama. JAV karines pajėgas pademonstravo savo technologinių ir strateginių pranašumą, o taip pat ir vadovybės asmeninį ryžtą. Tai padarys reikiamą įspūdį diktatoriams, kaip Šiaurės Korėjos, kurie nori atominiai apsiginkluoti.

Trečia. JAV dominuoja Viduriniuose Rytuose ir Persijos įlankoje. Palankiai Amerikai nusiteikusios arabų valstybės ir Izraelis jaučiasi saugiau. Naftos tiekimas Vakarams yra užtikrintas.

Ketvirta. Sovietų Sąjunga iki šiol pagrindinis JAV varžovas Vid. Rytuose yra degraduotas į stebėtojo statusą.

Yra, žinoma, ir neigiamų pasėkų. Kol kas is susidariusios padėties daugiausiai iš visų rajono valstybių laimėjo Iranas, pavojingas JAV interesams ir Amerikos satelitams Persijos Ilnkoje. Tai būtina reikalauja JAV karinių pajėgų laikymą toje srityje. Tai neprieštarauja Amerikos interesams, bet gali būti nauju nestabilumu šaltiniu.

Tas kariuomenės laikymas ten yra susijęs su pavojumi, kad bus įsivelta į etninius, religinius ir net atskirų giminių didėjančius kivičius, kas ilgainiui gali prives ti prie viso rajono "libanizacijos".

Intensyvus aviacijos karas galėjo sudaryti įspūdį, kad arabų gyvybės amerikiečiams nieko nereikia.

Karas buvo pristatytas, kaip 'teisingas' žygis. Tai kelia moralės atsakomybės klausimą. Saddamas buvo pavaizduotas Hitleriu, iš tikro jis daugiau lygintinas su Mussoliniu. Karas tariamai buvo vedamas ne prieš Irako tautą, bet vadovybę, beto iš tikro civiliai gyventojai daugiausiai nukentėjo, nors ir buvo stengiamasi išvengti aukų. Suomų raporte JT

90% Irako darbininkų neteko darbo ir pajamų. Kraštas neteko aprūpinimo elektra ir net vandeniui. Nutraukti visi ryšiai. Jau nekalbant apie kurdų ir šiitų baisų vargą. Tokios kalkuliacijos gali pri vesti prie išvados, kad karo nuostoliai jo nepateisino. Tai nebuvo pasipriešinimas labai galingam oponentui, koks buvo Hitleris, bet tik supervalstybės karinis žygis prieš trečios eilės valstybę, apginkluotą antros rūšies ginklais.

Ko dabar turi griebtis JAV, turint galvoje jų politinę ir moralinę atsakomybę? Tą klausimą reikia kelti, nes JAV dabar turi milžinišką įtaką viso rajono likimui.

Po antrojo pasaulinio karo prezidentas Trumanas pri siėmė atsakomybę už Europos ateitį. Jie pradėjo plataus masto pagalbos, atstatymo ir sutaikinimo pastangas. Visų pirma reikia padėti kare išvietintiems asmenims, nors sunku įsivaizduoti kaip pašalinti Bagdado režimo baimę. Vėliau reikės pagalvoti apie saugumą, tur tų tikslesnį padalinimą ir ypač ekonominį bendradarbiavimą. Europa šiandien yra saugi dėl tų Trumano žygių. Dėl politinių ir moralinių sumetimų JAV turi ir dabar panašiai elgtis.

Atrodo, kad administracija kol kas daugiausiai yra susirūpinusi arabų – Izraelio konfliktu. Valstybės Sekretorius J. Bakeris jau tris kartus po karo lankėsi Vid. Rytuose.

Jis siekia 'dvejų bėgių' politikos. Atskirų pasitari-

mų tarp palestiniečių ir Izraelio, ir atskirų derybų tarp Izraelio ir kaimyninių arabų valstybių: Libano, Sirijos, Jordano ir Egipto. Tose derybose dalyvautų JAV ir Sovietų Sąjungos atstovai.

Paspausti Iraką, kad jis duotų saugumo garantijų grįžtantiems kurdams ir šiitams JAV gali ūkiniai. Irakas negali pradėti atstatymo darbo neparduodamas naftos. O tai gali leisti JT Saugumo Taryba, kuri kas 60 dienų turėtų patikrinti padėtį. Kurdų veiksniai Amerikoje skelbia, kad Irake jau prasidėjo derybos tarp kurdų politinių vadų ir Saddamo. Norima atstatyti 1970 m. susitarimą, kuriuo Bagdas davė kurdams autonomiją, bet praktiškai ir toliau juos valdė. Šį kartą kurdai norėtų tikros autonomijos su įstatymų leidžiama valdžia visam Kurdistanui. Saddamo pusėje yra baisus vargas į kurį pakliuvo kurdų pabėgėliai. Teigiama, kad kasdien jų miršta po 1.000 žmonių. Baisus vargas reikalauja ir greito sprendimo.

Gorbačiovas iš Tolimųjų Rytų grįžo beveik tuščiom rankom. Japonai atsisakė jam padėti ūkiškai, iki jis pats nesutvarkys savo ūkio. Taip pat jie reikalauja 4 Kurilų salų grąžinimo, kurias sovietai pagrobė po karo. Kol kas Gorbačiovas padarė tik tokią nuolaidą, kad oficialiai pripažino, jog tos salos sudaro problemą sovietų – japonų santykiuose. Daugiau ūkinio bendravimo pažadų Gorbačiovas gavo Pie-

PASIKEITIMAI BALTUOSE RŪMUOSE

Dr. Candoleezza Rice, JAV prezidento Saugumo tarybos štabo narė sovietų reikalams, iš eitių pareigų pasitraukė. Ji grįžta į anksčiau dirbtą akademinį darbą. Jau paskelbta, kad Kremliaus reikalų atsakomingu stebėtoju yra paskirtas ekonomistas Dr. Ed Hewett.

Pabaltiečiams šis pasikeitimas yra reikšmingas. Jaunai atrodanti, juodosios rasės Dr. Rice turėjo progos bendrauti su pabaltiečių delegacijomis Washingtone ir, bendrai paėmus, buvo susipažinusi su mūsų visuomenės siekais. Taip pat žinoma, kad ji darbavosi ruošiant Busho – Gorbačiovo susitikimus Maltoje, Washingtone, Helsinkyje ir Paryžiuje.

Dr. Hewett į savo naujas pareigas ateina irgi su stipriu akademinio багаžu. Jis moka rusų ir vengrų kalbas, yra įkūręs ir redagavęs mok-

slinio pobūdžio žurnalą apie sovietų ekonomiką. Gal galima spėlioti, kad jo mokama vengrų kalba bus suformavus mums palankų nusistatymą iš sovietų jungo nenorinčių išsivaduoti kraštų reikaluose. Manytina, kad pabaltiečiai su šiuo pareigūnu greitai užmegs ryšius.

Gen. Brent Scowcroft vadovaujama JAV Prezidento Saugumo taryba (National Security Council) turi didoką tarnautojų štabą. 1991 metų Federal Staff Directory žinynas šios tarybos sąstate išvardina virš 100 pavardžių. Nustebau, kad tiek daug! Iš jų šešios yra European and Soviet Affairs skyriuje. Žinyno sąrašas tačiau nėra Dr. Rice... Iš šio fakto galima daryti išvadą, kokio lygio pareigūnai palaiko ryšius su mūsų visuomenės atstovais, kokio lygio pareigūnai tvarko Lietuvos reikalus.

GORBAČIOVAS VĖL IŠSLYDO

kyje manė, kad jie laimėjo, nes Gorbačiovas sutiko, kad 'suverenių valstybių' Unija bus kuriama iš apačios, bet ne viršaus, susitarimo keliu. Gorbačiovas tačiau Uniją vadino federacija t.y. viena valstybe, bet ne konfederacija, atseit valstybių Unija. Federacija būsianti naujos Unijos konstitucijos pagrindas, tačiau tom prieštarauja sutarimas, kad atskirose respublikose per 6 mėn. bus praversti rinkimai ir išrinktos Aukščiausios Tarybos ar parlamentai. Jelcinas teigė, kad jei Gorbačiovas atšauktų savo sutikimą, respubli-

kos pačios sudarys Unijos sutartį be centro kišimosi. 9 respublikos išsiderėjo iš Gorbačiovo teisę kitom respublikom nedalyvauti Unijoje, jei jos to norėtų.

Pats Gorbačiovas, kalbėdamas Aukš. Taryboje, penktadienį aiškino:

"Likusios už Unijos sutarties sienų respublikos turės aiškintis, kokius santykius jos palaikys su Unija. Likusiom už Unijos ribų respublikom turės būti taikomos išsiskyrimo (iš Unijos) taisyklės. Reikės išsiaiškinti žmonių teises, finansų ir ūkinius reikalus, gynimąsi ir t.t."

Reuterio agentūra, perduodama tą tekstą, primena, kad dabartinis konstitucijoje numatytas procesas reikalauja penkių metų derybų ir pasirošimo, dvejų referendumų ir galutinio visos Sąjungos parlamento sutikimo.

Tokiu būdu išeitų, kad vad. didžiausio palankumo principą šiuo atveju reikėtų suprasti, kad respublikos, nutarusios dabar stoti į Uniją galėtų išsiderėti daugiau teisių, negu pasiryžusios vėliau tartis su naujai sudaryta Unija.

Kad kol kas nedaug kas pasikeitė, parodo faktas, kad vykstant pasitarimams ketvirtadienį sovietų kariuomenė užėmė 10 pastatų. Vėliau ji paitraukė, išnešdama viską, kas tik nebuvo įmūryta.

tų Korėjoje, kuri nori, kad sovietai neremtų komunistinės Šiaurės Korėjos.

Į Maskvą grįžusį Gorbačiova sutiko žymiai sustiprėjusi, bet dar suskilusi opozicija. Opozicija sutaria, kad visi Gorbačiovo ūkiniai planai iš tikro yra politinės deklaracijos, be ekonominio turinio. Jo atsistatydinimo reikalauja ir komunistų grupė Liaudies Kongrese ir Aukščiausioje Taryboje, pasisavinusi "Sajuz". Jie nori šešių mėnesių išimties stovio, per kurį galima būtų tvarkyti dekretais. Ne maža galvosūkį sudaro atskirų respublikų, jų tarpe ir pačios Rusijos, noras pačiom tvarkytis su žemės turtais, kaip anglim, auksu ir briliantais. Rusijos respublika jau perėmė vienas anglų kasyklas.

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE
FUNERAL HOME

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

DONALD M. PETKUS
LAWRENCE C. GASUNAS

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVATEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428P.O. BOX 19191 CLEVELAND OHIO 44119 - 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: BALYS GAIDŽIŪNAS
DIRVA (USPS 157580)Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTS, INC. • Subscription per year \$25.00 • Single copy 60 cents. Prenumerata metams \$25.00, pusei metų \$15.00 • Atskrido numerio kaina 60 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde ar inicialais, nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespausdinami straipsniai grąžinami tik autoriams prašant. • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS RINKIMAMS VYKSTANT

Prie 12 metų, besiruošdamas kandidatuoti Krašto valdybos pirmininko postą užsirašiau bent 9 klausimus, kurie, mano supratimu, tuomet vargino išeivijos lietuvių ir jų organizacijas. Šiomet vėl bus renkama LB Taryba ir jinai išsirinks Krašto valdybos pirmininką ir patvirtins jo pristatytą valdybą.

Kadangi anuomet mano surašyti klausimai, daugumoje, kaip tos tesikartojančios ydos mus tebevargina ir šiandien, manau tikslu jas viešumon iškelti ir pagalvoti, kaip geriausiai jų nusi-kratyti. Štai jos: –

Nepasidalinimas "darbo sritimis". Vyriausiojo rolės geidimas ir tos rolės nepasidalinimas. Autoriteto nepažinimas – net jo nebuvimas. Nepasitikėjimas kitais. Emigracinis susmulkėjimas ir susiskaldymas. Kalbėjimas "visų vardu". Nenoras patirti daugumos nuomonės – anketinės apklausos nebuvimas. Santykiai su kraštu.

Šios "ydos" yra surašytos be jokios chronologinės eilės jų dažnumo, nei jų paplitimo, ir jų taisytinumo atžvilgiu. Jos tačiau buvo būdingos lietuvių visuomenei anuomet, deja, jos neprarado savo aktualumo jų vengtinumo ir taisytinumo prasme ir šiandien. O per tuos 12 metų ir Pasaulyje ir Lietuvoje ir, pagaliau mūsų tarpe labai daug kas pasikeitė. Kas liečia mus, deja, neperdaug pasikeista į gerąją pusę...

Penkios šių ydų daugumoje priklauso nuo mūsų vadovaujančių asmenų. Bendruomenę kuriant Amerikos lietuviai turėjo savas organizacijas, kurios sudarė ALT'ą. Nors daugumas tų organizacijų buvo partinės, ALT'e jos veikė nepartiniai. Su Bendruomene buvo susitarta, kad pastaroji rūpinsis kultūros ir švietimo reikalais, o ALTA's – politiniais. Gaila, kad tas susitarimas nebuvo tinkamai atžymėtas. Bendruomenei stiprėjant, da-

lis jos narių panoro ir politiniai reikštis ir su ALT'u konkuruoti. Dėl to atsirado trintis tarp organizuotų ir organizacijom nepriklausančių lietuvių. Toji trintis, nors mažesnė, tebėra ir šian dien. Iš to kyla ir vyriausiojo autoriteto nepripažinimas, darbo sričių nepasidalinimas ir iš dalies nepasitikėjimas kitais, bei kalbėjimas "visų vardu".

Santykiuose su Lietuva nuo seno buvome pasiskirstę į "tautininkus" ir "valstybininkus". Daugelis su dideliu nepasitikėjimu žiūrėjome į savo brolius Lietuvoje, ypač į tuos, kurie ten buvo šiek tiek geriau susitvarę.

Netolima praeitis parodė, kad labai mes klydome nuvertindami savo brolius tėvynėje. Jie be išeivijos "išlaisvintojų" ir be "pasaulinės" lietuvių pagalbos patys vieni pasiskelbė atstatą Lietuvos nepriklausomybę, demokratinius išsirinko parlamentą ir sudarė vyriausybę. Mūsų nuostabai ir pasigėrėjimui Lietuvos komunistų lyderis, ir didžioji tos partijos dalis, atsiskyrė nuo Kremliaus ir net panaikino pačią Lietuvos komunistų partiją. Tai didelės drąsos pareikalavę užsimojimai.

Mus stebina, gaudina ir pykina, kad dar ir šiandien dalis Amerikos lietuvių suitarimu, o gal ir iš pavydo, su nepasitikėjimu žiūri į Lietuvą, vietoj kad sukaupę visas protines ir materialines jėgas stengtųsi jiems padėti. Darbo juk tiek daug, o mūsų, susiskaldžius, tik nereikšminga saujelė.

Tikėkime, kad greit ateinančiuose Lietuvių Bendruomenės Tarybos rinkimuose bus išrinkti tokie Tarybos nariai, kurie gerai supras mūsų lemtingą uždavinį, visom galiom padės Lietuvai jos taip sunkioj būklėj į pilnutinį išsilaisvinimą. Iš spaudoje paskelbtų kandidatų matosi, kad rinkimais yra didelis susidomėjimas. Tikime ir laukiame, kad daug didesnis skaičius lietuvių da-

Lietuvos Karo Muziejus – mūsų planuotojų ir architektų pasididžiavimo kūrinys. Bolševikmety jo aplinka buvo sunaikinta, dabar viskas atstatoma. V. Augustino nuotr.

LIETUVĄ GAUBIA IR TYLA IR GRĖSMĖ

artimesnės krizės šmėklą.

Kai skaitome žinias apie Lietuvą, dažniausiai skaitome apie Lietuvos Respublikos valdžios veiklą. Tai gerai, bet yra ir kita medalio pusė.

Mažiau turime konkrečių duomenų, kaip einasi tos valdžios valios diegimas gyventojų tarpe. O atrodo, kad tas darbas šiuo metu yra kaip grūdai, krintantis į kietą, grumstuotą dirvą.

Kovo antroje pusėje prasiskleidus sovietų pašto uždangai, štai, vienas iš pirmųjų laiškų, kovo 5 d. Lietuvoje parašytų:

... Vasario 9 dieną vykusio gyventojų apklausa buvo akivaizdi nepriklausomybės idėjų pergalė. O reikia pasakyti, kad praktinis jos įgyvendinimas yra labai sunkus. Ypač tai jaučiasi mažose miesteliuose, rajonuose, tokiose, kaip Birštonas. Savivaldybės liko "buvusiųjų" rankose, t.y. komunistų rankose. Šiuo metu daugelis palaiko naujas idėjas, tačiau, neduok Dieve, jeigu būtų pavykę sausio 13 d. pučas, tada būtų pasirodę tikrieji veidai.

Praktiškai gyvenimas labai sudėtingas. Tarybų Sąjungos krizė persidavė ir Lietuvai. Krenta ir jau taip žemas pragyvenimo lygis. Atsiranda bedarbiai, o nėra jokios socialinės apsaugos sistemos, o be to ir šelpti nėra iš ko, biudžetas tuščias ir t.t. O labiausiai neramina nestabilumas, kadangi kaimynas rytuose žvangina ginklais...

Beveik lygiai taip pat įvykius mato amerikietis žurnalistas David Remnick (The Washington Post, III-24). Jis rašo apie Leningrado miestą, kurio valdžia yra demokratiškai nusiteikusių rusų rankose. Nežiūrint miesto valdžios patvarky-

lyvaus rinkimuose. Būsimoji Taryba, kaip nė viena buvusioji, turės daug didesnes galimybes prisidėti prie pagalbos Lietuvai.

Antanas Butkus

mų, visoki fabrikų sandėlių, viešojo susisiektimo ir kitų panašių įmonių vadovai kontroliuoja kasdieninį gyvenimą. Jie visi yra ankstyvesnių laikų "partiečiai" ir tik laukia progų kompromituoti dabartinius bandymus. Šiai taktikai aplinka yra palanki: plinta pavydas, įtarinėjimai, kerštas ar bent pyktis, vyrauja aiški administracinės patirties stoka.

Lietuvos Respublikos valdžia (Aukščiausioji Taryba ir vyriausybė) yra panašioji, nepavydėtinoj padėty. Ji bando veikti sovietų okupuotame krašte. Tautoje ji stovi ant tvirto moralinio pagrindo, vasario 9 d. apklausos rezultatu dar nepaprastai sustiprinto. Bet kaip ilgai tokia padėtis gali tęstis?

Taigi negalima nekelti rūpimo klausimo: kaip ilgai į Maskvos diriguojamą alkį, šaltį ir skurdą stumiami, dvasiniai terorizuojami ir, laiks nuo laiko, šaudomi žmonės šitokius bandymus galės kęsti? Galų gale, ateis laikas sekantiems rinkimams Lietuvoje. Ar ir tada tautos nuomonė išliks nepasikeitus, neišmainyta? Duok Dieve!

Šį rūpestį skatina toks 1990 – XII – 22 pasisakymas iš Kauno:

... tokia jau laisvės kaina. Svarbu, kad suprantame, jog prasmingas gyvenimas yra svarbiau už gardesnę kėsnį. Kad teiktume viltį net ir beviltiškoje situacijoje...

Prieš pradėdamas karo veiksmus Persų įlankoje, prezidentas Bushas iškilmingai linksniavo, skiemenavo ir laipsniavo tokius žodžius, kaip "agresija", "okupacija", "teroras", "prievarta", "apiplėšimas" ir t.t. Šie pareiškimai buvo taikomi Kuveitui, bet jie, skienuo į skiemienį, principas į principą,

atitiko Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Prezidento "Naujoji pasaulio tvarka" buvo remia ma šviežiai suformuluotu, vieninteliu Kuveito pavyzdžiu.

Nekreipdamas dėmesio į ankstyvesnę pamoką, į tragiškai pasibaigusį Amerikos flirtą su Husseinu, JAV prezidentas vis dar tebeglosto Gorbačiovą. Baugu, nes tas glostymas vykdomas Pabaltijo laisvės slopinimo kaina.

Laimėjęs Irako karą, dabar prezidentas be jokios baimės žvelgia į 1992 metų rinkimus. Turbūt ne tik žvelgia, bet ir gailisi, kad rinkimai dar ne šiandien. Kai kurie prezidento politikai nepritarę Kongreso nariams savo laiškuose bei pareiškimuose bando aiškintis, taip gelbėdami savo pačių politinę ateitį. Demokratai gi viešai kalba, kad 1992 metams neturi kandidato.

Ar prezidento abejingumas Pabaltijo kraštų nepriklausomybės siekiams, jo nesugebėjimas reaguoti į so vietų iš naujo šiauriamus šerius vidurio Europoje negalėtų būti keltina tema demokratų priešrinkiminiame arsenale?

Ar JAV LB Visuomeninių reikalų tarybai netiktų Pabaltijo nepriklausomybės reikalą suformuluoti JAV demokratų partijos tinkamam priešrinkimui panaudojimui? – Jei tai darytina, tai ruoštis pats laikas yra dabar: iki 1992 m. JAV rinkimų dar yra gražaus laiko, o Lietuvoje žmonių kantrybė dar taip pat nepasibaigus.

PIRKDAMI AR PARDUODAMI NAMUS FLORIDOJE

Ft. Lauderdale ir kitose Atlanto apylinkėse, kreipkitės pas EDMUNDĄ CAPĄ Century 21 - Choice Realty. Tel. (305) 943-0946 arba 1-800-462-3028.

Girdėta iš Vilniaus

Balys Gaidžiūnas

NAUJA GROBIMO BANGA

Nuolatinis Lietuvos vyriausybės narių susirūpinimas, kad sovietinės kariuomenės pagreitinamas judėjimas nieko gero nežada, šią savaitę pilnai pasitvirtino.

Balandžio 24 d. Vidaus reikalų ministerijos kareiviai – juodosios baretės Naujoji Vilnioj užėmė banką, kurio patalpomis naudojosi Agro – pramoninio banko tarnautojai, lojalūs Lietuvos respublikas ir TSRS veikiančio Komercinio banko darbuotojai, pavaldūs Kremlui. Kareiviai, užimdami banką pasakė, kad jie vykdo Vidaus reikalų ministerio Boris Pugo įsakymą.

Balandžio 25 d. juodosios baretės jau siautė visoje Lietuvoje: Alytaus, Kauno, Klaipėdos, Marijampolės, Panevėžio, Šiaulių rajonuose. Buvo užimtos technikos mokyklos, Alytaus viešbutis "Signalas", Vilniaus Dariaus ir Girėno aeroklubas, Vilniaus ir Biržų aeroklubai, Prienų valstybinė gamykla "Sportinė" aviacija, valstybinė įmonė "Saulėtekis" Vilniuje. Iš technikos kai kurių mokyklų, pasigrobę kas jiems reikalinga kol kas pasitraukė, bet pažadėjo vėl sugrįžti. Iš kitų užimtų pastatų ne tik nepasitraukė, bet pasiliko juose "šeimininkauti".

Lietuvos vyriausybė dėl tokių grobimų pareiškė ir apgailėstavimus ir protestus Sovietų Sąjungos vyriausybei. Bet, kaip jau įprasta, jie į tuos protestus nereaguoja. O kaip praktikoje jau yra buvę, apie juos bus kalbama derybose, kai susitiks Sovietų Sąjungos ir Lietuvos respublikos atstovai derėtis dėl visiškos Lietuvos nepriklausomybės. Tada bus visam pasauliui garsinama, kad derybų pasitarimai vyksta ir Sovietijai ekonominę pagalbą reikia tuoj duoti.

• **DAR PRIEŠ GORBAČIOVUI** išvykstant į Japoniją, Kremluje lankėsi Darbo partijos šulai – A. Brazauskas, V. Beriozovas ir D. Sniukas. Jie buvo priimti paties Gorbačiovo ir aiškinosi Lietuvos nepriklausomybės klausimus. Kol kas apie tą susitikimą nėra jokio platesnio pranešimo.

• **LIETUVOS VYRIAUSYBĖS** sluogsniuose labai rimtai svarstoma, kad vykstant juodųjų barečių siautėjimui, reikia pradėti ginkluotų sargybinių patruliavimą. Ir reikalui esant, kada vyksta aiškus plėšikavimas, neventgi ir kovos. Sakoma, kad tie opūs reikalai artimiausiu laiku bus pilnai apsvaistyti iš anksto apie tai pranešus Sovietų Sąjungos karinei vadovybės ir Vidaus reikalų ministerijai, kuri tas juodąsias baretės valdo.

• **KAI KURIOSE** Lietuvos vietose, dėl mažų atlyginimų, pradėjo streikuoti mokytojai. Savaitės pabaigoje Klaipėdos mieste jau neveikė 10 mokyklų. Prisibijoma, kad tokie streikai gali išsiplėsti, nes gyvenimui reikalingiausios priemonės, o ypač maistas, pasakiškai pabrangės.

• **BALANDŽIO 26 D.** suėjo penkeri metai nuo baisaus Černobilio atominės jėgainės sprogimo. Didžiausius ir skausmingiausius nuostolius neša Ukraina, kurios žemėje ta atominė jėgainė pastatyta. Bet skausmingus nuostolius kenčia artimesni ir tolimesni kaimynai. Vien Lietuvoje, pagal Vilniuje veikiančią Černobilio sveikatos centrą, sveikatos bėdų jau turi apie 8000 žmonių. Iš jų, tarp 20-40 metų amžiaus, kurie buvo pasiūti tvarkyti sprogimo pasekmes, labiausiai kenčia. Tas minėtas centras juos gydo, bet skundžiasi reikalingų priemonių ir vaistų stoka.

• **VILNIUJE,** Televizijos bokštą saugojantis kareivis Akmedevas, buvo mirtinai pašautas. Mūsų policija prie tyrimo nebuvo prileista. Per Vilniaus radiją buvo minima, kad tai kito kareivio neatsargaus ginklo naudojimo auka, o ne koks pasikesinimas.

• **ŠIMTUI DIENŲ SUĖJUS** nuo Televizijos bokšto užgrobimo, ten buvo pasodinta 13 ažuoliukų ir 1 liepaitė. Sodinio metu vyko ir televizijos bei radijo darbuotojų, kurie į tą pastatą dar negali grįžti, demonstracijos.

• **MINISTERIS PIRMININKAS** G. Vagnorius, grįžęs iš Canados, šią savaitę turėjo padaryti pranešimą apie artimiausius vyriausybės darbus, bet pranešimą nukėlė į kitą savaitę. Esą, visame krašte, dėl juodųjų baretininkų siautėjimo, susidariusi įtempta padėtis. Ją sunkina dar ir pavasariniai žemės ūkio darbai, kurie atsilieka nuo praėjusių metų darbų spartumo.

Kol kas neužsėtas reikiamas plotas vasarinių javų ir nepasodinta kiek reikėtų bulvių. Bet tai padaryti dar nevelu.

Mokyt. R. Polikaitytė ir mokinė L. Dainytė, 4 sk. Lietuviško žodžio šventėje kovo 23 d.
Algio Korzono nuotr.

Stefutė Utz, Kr. Donelaičio lit. mokyklos mokinė skambina Lietuviškojo žodžio šventėje.
Algio Korzono nuotr.

Kr. Donelaičio lit. mokyklos mokinė D. Čaraukaitė deklamuoja savo sukurtą eilėraštį Lietuviško žodžio šventėje, kovo 23 d.
Algio Korzono nuotr.

LIETUVIŠKO ŽODŽIO ŠVENTĖ

Kovo 23 d. įvyko Kr. Donelaičio pradinės ir aukštesniosios lit. mokyklų Lietuviško žodžio šventė. Tai yra diena, kai visi jauni mūsų mokyklos rašytojai, poetai, dailininkai yra premijuojami už savo kūrybą. Konkurso įvertintojai yra mokytojai. Laimėtojams įteikiamos lietuviškos knygos bei piniginės premijos. Tai puikus paskatinimas mokiniams kurti. Šventėje mokiniai ne tik skaitė ir deklamavo savo kūrybą, bet įdomiai pasirodė ir talentais: skambino pianinu, griežė smuiku, dainavo solo ir šoko savo sukurtus šokius.

Programa pradėta susikaupimu, pagerbiant tuos, kurie žuvo Spaudos draudimo metais, gabendami per sieną draudžiamas knygas. Buvo gražiai suvaizdintas vaizdelis: motina prie ratelio moko vaiką skaityti. Po to buvo giedami JAV ir Lietuvos himnai. Mokyklų dir. J. Širka pasveikino su Velykomis ir artėjančiu pavasariu. Pasakė trumpus, bet prasmingus žodžius. Septynioliktojo konkurso laimėtojams buvo įteiktos premijos. Pradėta su pradinės mokyklos mokiniais.

Už eilėraščius laimėjo: I-ją v. Laura Dainytė, 4 sk., už eilėraštį "Lietuva". II-ją vietą – Edmundas Brooks, 6 sk. "Lietuva" ir III-ją vietą Andrius Brooks, 4sk. už eilėraštį "Žiema". Paminėtas Tadas Mikužis, 4 sk. už "Vasara".

Už rašinius laimėjo I-ją vietą Ramunė Šileikytė, 4 sk., "Našlaitė ir šuniukas". II-ją vietą laimėjo Nina Pačalino, 6 sk. "Motinos diena" ir III-ją vietą laimėjo Aidas Narbutaitis, 4 sk. už

"Nykštukas".

Besimokančių lietuviškai skyriuje laimėjo Kristina Tarbūnaitė už "Juokdario juokas" ir Marytė Santoski – "Krepšinis".

Po premijų įteikimo mokiniai skaitė savo kūrinius.

Vyko premijų įteikimas aukštesniosios mokyklos mokiniams. Mokiniai buvo suskirstyti į dvi grupes: vienoje dalyvavo 5 ir 6 kl. mokiniai, kitoje – 7 ir 8 klasių mokiniai. Pirmoje grupėje už eilėraščius I-ją vietą laimėjo Onutė Utz, 6 kl. už eilėraštį "Laisvė nugalės". Antrosios grupės kategorijoje pirmąją vietą laimėjo Vilija Bogutaitė, 8 kl., už eilėraštį "Atmenu tavo veidą" ir Lina Augiutė, 8 kl., už "Laisvę". II-sias vietas laimėjo: Renata Kvantaitė, 8 kl. už "Istorija pasikartoją" ir Arūnas Bilus, 7 kl. už eilėraštį "Nesuprantu". Trečiąsias vietas laimėjo Daina Čaraukaitė, 7 kl. už eilėraštį "Lietuva" ir Lina Augiutė, 8 kl. už "Lietuvos vėliava".

Pirmoje grupėje už rašinius laimėjo pirmąją vietą Onutė Utz, 6 kl. "Lietuvy-

bės kelionė". Antrąją vietą laimėjo Kovas Lapšys už rašinį "Kelionė į dangų ir atgal". Antroje grupėje antrąją v. laimėjo Rimas Putrius, 7 kl. už rašinį "Ateitis" ir 3-ją vietą laimėjo Jonas Valkiūnas, 8 kl. už "Tomo ir Petro išpūdziai". Laimėtojais skaitė savo kūrinius.

Piešinių konkurse laimėjo Kovas Lapšys, 6 kl. ir Lina Gaižutytė, 8 kl. pirmąsias vietas. II-ją v. laimėjo Janina Adickaitė, 7 kl. mokinė. Piešinių konkurso laimėtojų darbai papuošiami laikraščio "Pirmieji žingsniai" viršelį.

Lietuviško žodžio šventės metu premijos įteikiamos V-sios klasės mokiniams už paruoštus Lietuvos vaizdų albumus. Premijas laimėjo: I vietas Alicija Juškaitė ir Aras Nausėdas, 11-ją – Krista Augiutė ir III-ją – Kovas Norvilas. Kr. Augiutė perskaitė savo išpūdzius, ruošiant geografinį albumą. Programa užbaigta mokyklų daina "Su mokslu į rytojų".

Lina Augiutė, mokyklų korespondentė

AMERICAN EXPORT-IMPORT INC.
Chicago, Ill. 60441, U.S.A.

Canadian European Export-Import Co.
404 Roncesvalles Ave., Toronto, Canada M6R 2M9
Tel. (416) 534-3860, Fax (416) 533-4910

Siunčiame siuntinius į Ukrainą, Lietuvą, Latviją, Estiją, Gudiją, Moldaviją, Krymą, Leningradą, Maskvą
Tikra naujiena – niekad nebuvo taip daroma

• **Garantuotai žemiausios kainos,**

siuntinius pristatome į namus – patikimas, patikrintas patarnavimas.

• **Visos kainos įskaitomos į persiuntimą,** gavėjas nieko nemoka.

• **Siunčiame naujų ar senų drabužių** siuntinius, nemažesnius 5 kg. ar 12 svarų.

• **Siunčiame maisto siuntinius** – reguliariai ar skubiai, pristatoma per 2-3 savaites.

• **Persiunčiame pinigų** – tiesiog iš rankų į rankas jūsų norimam asmeniui.

• **Pasiunčiame gėles**

• **Parduodame automobilius** visoje Rusijoje pristatome mamą

Mūsų Centrinis Biuras JAV

R & R INTERPOSTMIR CO.
1055 Broadway,
Buffalo NY 14212
Tel. (716) 894-9880

RITA MATAS - Broker - G.R.I. - C.R.A.

MATAS REALTORS

2412 CEDARWOOD ROAD
PEPPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH 44119
(216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS - teisinis patarėjas

NCRMLS

KŪRYBA IR MOKSLAS

"SUŠAUDYTOS DAINOS"

Dr. Jonas Balys

Laiškai ir knygos iš Lietuvos vėl ateina. Neseniai gavau D. Krištopaitės iš Vilniaus man išsiųstą ypatingą knygą. Tai DZŪKIJOS PARTIZANŲ DAINOS. Sudarė ir parengė Vytautas Leda ir Henrikas Rimkus. Išleido "Vaga" Vilniuje, 1990 m. Stambus leidinys, 366 psl., su gaidų priedu ir iliustracijomis.

Knygoje paskelbtos daugiausia naujo tipo liaudiškos dainos, sukurtos skaityti ir rašyti pramokusių kaimo poetų. Tai savotiški tarpiniai kūriniai tarp liaudies dainų ir rašytinės poezijos. Kaip visados poezijoje, jų yra ir gerų, tikrų poezijos perlų, ir dirbtinių, kurių autoriai neturėjo kūrėjo dovanos, nežinodami visų gerų pastangų.

Tos naujoviškos dainos daug kuo skiriasi nuo mūsų tradicinių liaudies dainų. Pirmiausia forma. Tai daugiausia ketureiliai posmai su bandymu rimuoti, kuris ne visados yra pavykęs. Atsirado jose nauji įvaizdžiai: rymojimas prie lango, jėvų ir alyvų žiedai, verkiantys berželiai ir žilvičiai, nulaužtos klevų šakos. Tai nieko bloga, jie praturtina ir paįvairina tradicinių mūsų dainų poetines priemones. Tas naujas dainas verta panagrinėti formos ir turinio atžvilgiais.

Pirmiausia knygoje perspausdintos "Dzūkijos partizanų dainos". Pirmas sąsiuvinys, datuotas 1947. V. 31. Leido Merkio rinktinės partizanų štabas. Leidinys išleistas rotoprintu. Turi 24 psl., yra 19 dainų. (Knygoje psl. 25-44). Išsiskiria "Dzūkų partizanų himnas" (25). Aprašyti du mūšiai,

Kalniškės ir Merkinės. Apdainuojami žuvusieji partizanai: Milžinas, Strazdelis, Liepa, Žaibas. Tai vis pasirinkti slapivardžiai, tikrų

vardų, partizanai stengėsi nevertoti.

Yra čia išsiskirias savo "aistišku" grožiu ir nuotaika vienas ketureilis (42):

*Aš verkiau parimus tarpvarty darželio,
Kai paspaudęs ranką tyliai išėjai.
Ašarom sidabro verkė rūtų žalios,
Verkė sutemose skęsdami laukai.*

*Kas paklaus: kodėl tau ašaros taip byra?
Kas man, sėjant rūtas, "padėk Dievs" sakys?
Kas akis manąsias atras lino žiede,
Kas gi, kas gi, kas gi širdį suramins?*

*Staklės lygiai mėto šeivas ažuolines,
Baltos drobės tiesias taip plonai, plonai.
Rankšluosty įausiu: Lietuva tėvyne,
Tu didvyrių žemė – mes tavo vaikai.*

*Ir kada nuo kraujo bus žemelė soti,
Ir kada sugrįši tu su žirgelio,
Atnešiu vandens tau moliniam ąsoty,
Duosiu nusišluotyt rankšluosčiu dailiu.*

Man drėgsta akys skaitant tuos posmus. Kas liks abejingas?

Antras sąsiuvinys (40 psl., 43 dainos) išlikęs tik atspausintas rašomąją mašinėlę ir rastas partizanų laikraščio "Mylėk Tėvyne" archy-

ve. Dešimt dainų pakartota iš pirmo sąsiuvinio. Dainos liūdnesnės, jau daug aukų, yra nauja Merkinės mūšio versija. Yra keletas ir labai stiprios poetikos dainų (pvz. 54):

*Ko palinkot žilvičiai prie kelio,
Kam nuleidot žalias šakeles?
Sudūmojo jaunieji berneliai
Laisvės kelią Tėvynei atrast.*

*Ko taip blaškotės vėtros po šalį
Ir kam laužot viršūnes klevų?
Jau balnoja brolelis žirgelį
Ir išjoja gint šalį tėvų.*

*Nepranešim aksomo nei aukso,
Mūs šalis ir be turtų brangi.
O jei, mylima, manęs nesulauksi,
Nerymok ilgesingai lange.*

Ir dar trys panašūs posmai. Jaučiasi liaudies dainų ir Maironio įtaka. Tai gerai! Ir ar neprimena tie posmai Miškinio poezijos?

Kiti du sąsiuviniai pasirašyti žuvusio partizano Vy-

to Jakavonio arba Sniegučio pseudonimu. Jam buvo pastatytas kryžius su įrašu "NKVD nužudytas 1948m." Dainose daug liūdėsio: jau daug kapų, jų dienos jau suskaitytos, partizanas prašo papuošti jų kapus gėlėmis.

Yra dainų pluoštas Elės Radzevičiūtės–Andriuškevičienės (103-128). Ji buvo Šarūno rinktinės ryšininkė. Suimta 1947 m., kalinta Vilniaus Rasų kalėjime, bandė nusižudyti, 1949-1956 m. uždaryta konclageriuose Kažachstane. Pradėjo eiles rašyti 1944 m. Aprašo Trako mūšį prie Serijų, žuvimą partizanų Mindaugo ir Bijūno. Žiaurūs nuotyčiai aprašyti baladiškai: partizanas skuba Kūčių naktį į gimtus namus, kurie buvo apsupti "stribų" jau iš vakaro: laužant plotką jie sviedė granatas ir uždegė namą: partizanas kovojo iki paskutinio šovinio, kuriuo

nušaudė (115). Prasiveržia pesimizmas: "Ir pamatė lietuviai bedaliai, Kad giria jų paslėpt negalės..." Ateina mintis, kad bus "Gal lengviau vergaut svetimoj Tėvyne", tačiau vistiek pasiryžta mirti savo krašte.

Du anksčiau pacituotus eilėraščius nesigėdytų pasirašyti ir Aistis su Miškinio. Kalbama, kad Miškinis gavęs kelis metus ištremimo už slaptą rezistencinę poeziją. Tokių buvo ir daugiau.

Dėmesį atkreipia "Partizanės Mildos dainos" (133-145). Jos eilėraščius galėtų įsidėti į savo rinkinius ir pri pažinti ar premijuoti poetai. Paskelbtieji jos eilėraščiai yra datuoti ir apima trumpą

laikotarpį: nuo 1948. III. 8 iki 1948. XII. 27 (tik vienas 1947. XII. 23 datos ir kitas be datos. Pažymima vis vieta: "Dzūkijos miškai". Po paskutiniu parašyta: "Milda, bunkeris, 1948. XII. 27." Gal ji bunkery ir žuvo. Knygoje nėra išaiškinta jos tikra pavardė, tik pažymėta, kad ji iš Varėnos. Ji turėjo būti išsilavinusi, mažiausia baigusi gimnaziją, gal ir universitetą. Galėjo būti mokytoja. Ji puikiai pavartoja eilėraščio formą ir turi poetės nuojautą.

Du Mildos eilėraščiu galima laikyti autobiografišiais. Pirmasis pavadintas "Partizanė" (133):

*Neverki, mamyte, palinkus
Prie ratelio vėlais vakarais.
Ji išėjo už tėviškės laisvę
Su drąsių partizanų būriais.*

*Verks palangėj konvalijos baltos,
Su ilgesiu lauks jos dainos.
Gal pravirks vieną kartą alyvos,
Neišklause mūs Dievas maldos...*

*Milda, miškai.
1948. III. 8.*

Kitas eilėraštis pavadintas "Verbavai..." (140):

*Džiaugiais – ji išduos savo brolius,
Kasdien laukei jų mirties.
Azijate, kodėl patikėjai tu žodžiais,
Taip mylinčiai laisvę – lietuvių širdies?*

*Ji šiandien klajonė ošiančio miško,
Partizanė plačiųjų laukų.
Jai lenkias pavasario vėjai,
Žiedeliai žibuoklių melsvų.*

Pastarajam eilėrašty jos rolė aiški: ji neva bendra darbiavo su NKVD, o kai jos pareikalavo išduoti partizanus, tai ji įvedė "stribus" į pinkles. Tada jau turėjo pasilikti miškuose.

Abu jos eilėraščiai labai kondensuoti, teturi tik po du posmeliu. Tačiau prasmė yra aiški ir gili, duoti labai poetiški rėmai. Geras poetas neišteigta sentimentalisme savo jausmų sraute, – jam daug žodžių nereikia, kaip "avantgardistams". Yra blogai, jeigu reikia visą dizertaciją parašyti, kad surastum "abstraktiško eilėraščio" šiokią tokią prasmę. Tai kaip vandens pilstymas iš tuščio indo į kiaurą. Taip darė kai kurie mūsų profesorai, bandydami rasti poezijos beprasmėse eilėraščiuose, kai ir patys autoriai nežinojo, ką jie jautė ir norėjo pasakyti. Jie davė tik garsų kakafoniją ir nieko daugiau, snobiškai atsakydami klausiantiems, kad "supraskite kaip norite". Tai tik manierizmas, be jausmo ir galvosenos. Jei ei

lutėje parašys tik vieną ar du žodžiu, tai dar nebus eilėraštis. Išnyksta skirtumas tarp poezijos ir prozos.

Sekantis skyrius yra "Lietuvių vergijos laikų dainos" (149-160). Viso 44 dainos, kurių 19 parašytos partizano Vyturio (jo tikra pavardė ne žinoma), 14 dainų Degsnio ir 6 d. Putino (tai P. Varanuskas I J. Mikailionis, jie abu žuvo kartu) ir 5 d. nežinomo partizano. Sekanti skyrių sudaro "Pietų Lietuvos partizanų dainos" (163-195). Labai daug partizanų žuvo (praktiškai visi, Lietuvoje ar Sibire ištremti). Jų likimas apdainuotas liūdnesnėse valadžių pobūdžio dainose: "Dainos apie Lietuvos partizanų žūtį" (199-257). Paskutinis skyrius yra "Lietuvos liūdėsio dainos" (279-354). To didelio skyriaus dainų poetika yra silpniausia. Tačiau tos dainos buvo ir dar yra dainuojamos, nes kova dar nebaigta. Pridėta 40 partizanų nuotraukų (jų tarpe dvi moterys), visi jie

(Nukelta į 8 psl.)

Andriui Eivai, Afganistano kovotojui Clevelande lankantis, su juo kalbasi kun. Gediminas Kijauskas S.J. ir Vietnamo kovotojas R. Saikus. V. Bacevičiaus nuotr.

UŽ GIMTĄ PALAUKE

Antanas Paulavičius

— Aš noriu dirbti,— pasakiau grįžęs iš kalėjimo. Kad-
rų skyriaus viršininkas pažiūrėjo į mane, žvilgtelėjo į ma-
no koją:

— Dabar nieko negaliu pasakyti. Pats suprask.— Ir vėl
pažiūrėjo į koją.

— Kad ir patį paprasčiausią darbą duokite,— bandžiau
įkalbinti viršininką.— Aš iš kalėjimo grįžęs...

Jam tokio nelabai reikia. Nuėjau į „Mados“ siuvyklą
Kaune ir sakau vedėjui:

— Tremtyje siuvau, visi buvo patenkinti. Priimkite, ne-
apsigausite.

Priėmė. Sąžiningai dirbau susitaupiau pinigų. Atsirado
ir laisvo laiko. Įsigijau sodą.

Pasakoja Armonaičio sodo kaimynas:

— Pasistatė sodo namelį netoli Kauno marių, paskui
pardavė, nusipirko lengvąją mašiną. Ir vėl įsigijo sodą.
Škart netoli Žemės ūkio akademijos. Vėl pasistatė sode
namuką. Invalidas, be kairės kojos, su protezu.... Žmogus
viską gali, jei turi energijos ir ryžto. Žmona irgi tokia pat
invalidė.

— Sumaniau įsigyti kooperatinį butą. O pinigų nėra.
Vėl pardaviau sodą,— pasakoja Armonaitis ir aprodinėja
man savo butą.— Pats susiremontavau. o tremtyje aš blo-
gai dirbau. Ko norėti iš žmogaus, jei jis ne sau dirba. Kai
sau prakaituoju, į šonus nesidairau.

Armonaitis šlubykšt šlubykšt nuėjo į virtuvę ir atnešė
sulčių atsigerti.

— Obuolių sultys iš mūsų sodo.

— Tai vėl sodą turite? — paklausiau Juozo.

— Žinoma. O kur dėsi laisvą laiką, kai ateina šilti orai.
O kad aš turėčiau abi sveikas kojas! — nutilo Juozas Ar-
monaitis. Tikėjau, kad jis daug ką man šiandien papa-
sakos.

— Ne visiems aš pasakojau. Nežinai, ką žmogus slepia
savyje. Bet jums tikiu. Išgirdęs, kaip Tremtinių choras baž-
nyčioje užgiedojo:

Už gimtą palaukę,
Pastogę tą jaukią
Dėkoju, Dieve, tau —

nutirpau visas. Ten, šv. Antano bažnyčioje, buvo mišios už
tremtinius. Klausiausi, kaip plaukte plaukia tartum jūra
giesmė, gaudau žodžius ir deduosi į širdį:

Už Lietuvą, tėvynę motiną,
Skausmų ir ašarų prisotintą,
Dėkoju, Dieve, Tau,
Dėkoju, Dieve, Tau...

— Papasakosiu, viską papasakosiu. Keturiasdešimt me-
tų šlubčioju su protezu. Ne daug kas žino, kaip atsitiko.
Gal tik saugumas. Anksčiau niekam nepasakojau. Dabar
galiu kalbėti. Nebebijau. Šitas visas mūsų atgimimas dau-
gelį prakalbino. Nebesodina. O jeigu kitaip viskas virstų,
tai ir be kojos pakariaučiau...

Atėjo ir Juozo žmona. Jis paprašė, kad jinai dabar
mums netrukdytų. Pasiramsčiuodama lazda, nuėjo į virtu-
vę vėdaru kepti.

— Ji atsitiktinai koją prarado, ne taip, kaip aš... Vis-
kas prasidėjo nuo tų karų. Prie vokiečių nesiveržiau į sve-
timą kariuomenę. Slapsčiausi, kai užeidavo gaudynės. Kam
man vermachtas? Kai 1944 metais rusai vėl užėjo, gyve-
nai pas Sulžicką Stugučių kaime, Šakių apskrityje. Ne
savo namuose, nes maniškai skurdžiai gyveno, nemaža šei-
ma. O čia Sulžickas gyveno savo brolio sodyboje, kuri liko
tuščia, kai bolševikai jį ištrėmė į Sibirą. Sulžickas turėjo
geras rankas, buvo žinomas visoje apylinkėje račius. Aš
irgi panorau išmokti to amato. Rusai pradėjo rinkti vyrus
į armiją. Niekas neina į ją, niekas nesiveržia. O jau pra-
dėjo pasakoti, kad nuo rugsėjo pirmosios enkavedistai vi-
sus jaunos vyrus surinks. Slėpkimės! Visi kas kur ir kaip
pabiro. Aš visur prisidariau slėptuvių, kad, kur bebūčiau
pavojui užėjus, galėčiau įlįsti. Pirmas į sovietų rankas pa-
kliuvo mano šeimininkas račius Sulžickas. Suimant prikišo
nagus toksai Glikas. Tas žydelis prie vokiečių slapstėsi mū-
sų apylinkėse, bet niekas liežuvio neįkišo. O dabar, rusams
užėjus, pradėjo jis prieš mus veikti. Jam visi priešai. Pa-
leido račių. Bylos nesudarė. O gal ir nenorėjo, tik pagąsdi-
no, kad užverbuotų jiems dirbti. „Manęs saugokitės“,—
pasakė račius, grįžęs po suėmimo.

Kareiviai vis dažniau ėmė maišytis. Slapstausi visokio-
se skylėse. Turėjom didelį vilkinį šunį. Šuns būda tokio
pat dydžio. Kartą staiga pamatau kareivius. Nėr kur dė-
tis. Tai aš ištraukiau šunį iš būdos ir įlindau. O jis vis
kiša savo galvą. Tai aš per snukį, per snukį, šuva atšoko.
O kai kareiviai pasirodė kieme, jis kaip pasiutęs metėsi
ant jų... Taip aš iki 1945 metų pavasario prisilapsčiau.
Račiaus žmonos brolis tarnavo sovietų armijoje. Jį buvo
pačiupe. Jis bėgo iš kariuomenės ir atsidūrė miške. Prane-
ša man per patikimus žmones: „Juozai, turiu ir tau vietą,
dumk pas mus“. Netoli nuo Kudirkos Naumiesčio prie Bra-

Iš Lietuvos Rezistencijos kovų vaizdų rinkinio "Kraujo upeliai
tekėjo." Išleido Lietuvos tremtinių sąjunga, Kaunas, 1990.

ATGIMUSI LIETUVA MUMS DAVĖ SPARNUS

Kalba Irena Bareikienė, siekianti medicinos
mokslo pagilinio šiam krašte

Su Vilniaus Eksperimen-
tinės ir klinikinės medicinos
mokslinio tyrimo instituto
vyresniąja moksline bendra-
darbe, medicinos mokslų

kandidate Irena Bareikiene
susipažinau dirbdamas šia-
me institute.

— *Daktare, jei jūsų ke-
letą metų nepažinočiau as-*

ziukų dideli miškai. Tai aš ir nukeliavau tenai. Čia vie-
nam būriui vadovavo buvęs Lietuvos laikų viršila Tumas,
slapyvarde Tigras, kitam — Jukšaitis, slapyvarde Beržas.
Jis veikė apie Lekėčius. Dar netoli laikėsi Žindžiaus Felek-
so vyrai. Tada nei apygardų, nei rinktinių nebuvo. Kiekvie-
nas būrys veikė kas sau: apsirūpindavome maistu, pagra-
sindavome, pamokydavome visokius niekšėlius. Didelių
kerštų tada nebuvo. Jautėmės labai drąsiai. Žygiuojam kar-
tą penkiolika vyrų kaip tikra kariuomenė, traukiam į Pil-
viškius. Žmonės žiūri. Užėjome į vieną sodybą. „Oi vyru-
čiai,— sako mums,— kada baigsite šitą vainą, kada patys
ramybę turėsite ir kitiems duosite ramiai miegoti?“ „Kai
gegutė užkukuos“,— atsakome. O gegutė jau greit kukuos,
jau sniegas nuleistas. Mums rodėsi, kad greitai turi viskas
išsispręsti. O gyvenimas eina. Reikia ir apsirengti, ir pa-
valgyti. Tai į pieninę užsukam, tai pas komunistėlius. Pa-
imam geruoju. Užėjom pas tokią moterį. Žinom, kad jos
vyras Jankuose stribauja. Moteris dreba, bet mes nieko
blogo nedarom, lašinių pasiprašom. „Bolševikai mus į miš-
ką išvarė, o jūsų vyras jiems tarnauja. Lašinius tai atiduok!
Jums bolševikai gražins,— kalbam ramiai tai moteriai. Dar
susirėmimų tada nebuvo. Bet jau pradėjo girdėtis — tai vie-
nur užpuolė, tai kitur susikovė.

Netoli nuo mūsų prie Sutkų Panemunės stovykloje lai-
kėsi partizanų būrys, vadovaujamas Lietuvos laikų kapi-
tono Valčio. Atbėga kartą jo viršila pagalbos prašyti. „Kaž-
kas užrodė enkavedistus, artinasi, ruošiasi mus pulti. „Duo-
kite vyrų būrį!“ — prašo jį. O jie turėjo nemažą kovotojų,
apkasus buvo išsikasę. Bet iš kur mes duosime? Pas mus,
kaip tyčia, mažai vyrų. Buvo išėję pas žmones ir dar nesu-
grįžo. Tai mūsų vadas Tumas nieko jiems negalėjo paža-
dėti. Vidurdienį išgirdome kulkosvaidžius tratant, granatas
sproginėjant — užpuolė kapitono Valčio stovyklą. Nuo mū-
sų apie 10 kilometrų. Girdisi šaudymasis. Po geros paros
atbėga toks vyrukas — Povilaitis Olesius. Nors šiaip buvo
juokdarys, šposininkas, dabar išbalęs, persimainęs, vos pra-
kalbėjo: „Kaip puolė bolševikai, baisus dalykas, iš visų
pusių. Bet ne taip lengvai mus paimsi. Mes gerai įsitvirtinę,
nepasiduodame, laikomės. Rusai negali nieko padaryti.
Tada jie įlipo į medžius ir pradėjo pyškinti iš viršaus. Kilo
panika. Vienas verkia užsikniaubęs: gaila mamos, kitas kūk-
čioja, kad Onutės nebepamatys. Aš traukiu vieną, kitą:
bėkim, kol kiti atsišauko“. Taip Olesius išliko gyvas.

Blogai, kad tada nebuvo bendros vadovybės. Kovojo
visi kas sau palaidai. Kaip tik tada atėjo žinia, kad iš Kau-
no atvyko organizatorius. Metas jau susijungti. Reikia su-
sitikti su tuo organizatoriumi. Mums buvo įsakyta nuvykti
į Garankščių kaimą prie Šilupės tilto. Su tuo organizatoriumi
susitiksim lygiai dvyliktą valandą. Kaip delegatai iš mū-
sų būrio turi eiti ne daugiau du trys vyrai. Šiandien jis
susitiks su mumis, rytoj — su kitais. Mūsų vadas Tigras
sako: „Eisim keturiose“. Einame, žiūrime — du vyrai lau-
kia ant Šilupės tilto. Pasitinka mus ir sako: „Eikime prie
Garankščių į pakalnę. Ten paliksiu jus ir atvesiu į tą vietą
vadą.“ Tokioje nuokalnėje prie miško, brūzgynė mes ketu-
riose laukiam. Visi gerai atrodome: saulėje ideo, rudi nuo
pušų oro. Ant kalniuko pasirodė mėlynų kostiumu apsi-
rėngęs vyras. Toks rimtas, oficialus. Marškiniai balti, apy-
kaklė ant viršaus. Ryšininkas pasakė: „Prieikite!“ Jis piktai
žiūri į mus. „Buvo įsakyta ateiti dviem. Kodėl jūsų čia
daugiau?“

(Bus daugiau)

meniškai, susitikęs Ameri-
koje netikėčiau, kad tokia
jauna moteris tiek daug pa-
siekėte medicinos mokslo
srityje. Būkite maloni, pa-
pasakokite "Dirvos" skai-
tytojams apie save?

— 1984 m. baigiau Vil-
niaus Universiteto Medici-
nos fakultetą, vėliau mokiau
si aspirantūroje EKMI. Po
to pasilikau šiame institute
dirbti. Apgyniau medicinos
mokslų kandidatinę diserta-
ciją (mokslų kandidato laips-
nis Lietuvoje prilygintas
mokslų daktaro laipsniui —
A.B.) Dirbu mokslinį ir
praktinį darbą reumatologi-
jos srityje. Gimiau ir užau-
gau Utenoje. Polinkį į me-
diciną gavau iš mamos, me-
dicinos sesers. Brolis Vy-
tautas studijuoja geologiją
Vilniaus Universitete, vyras
Artūras — taip pat medikas.

— *Nuo kada Amerikoje,
kokių tikslų čia atvykote?*

— Atvažiavau vos prieš
savaitę į Washingtoną turė-
dama tikslą susipažinti su
nacionalinio Sveikatos In-
stituto Betezdoje mokslini-
ninkų-reumatologų darbu.
Esu labai jiems dėkinga už
suteiktą galimybę suvokti
medicinos mokslinio darbo
organizavimo sistemą. Ga-
vau pasiūlymą 1 metų sta-
žuotei šiame institute, turiu
vilties, kad netolimoje atei-
tyje galėsiu padirbėti Ame-
rikoje.

— *Zinau, kad Amerikoje
lankotės pirmą kartą. Ko-
kie pirmieji išpūdžiai?*

— Amerika — laisva, išpu-
dinga šalis, žmonės joje gy-
vena pagal logikos dėsnius.
O lietuviai visur lieka lietu-
viais. Antra, trečia karta —
jau kitokia...

— *Daktare, gal apibūdin-
tumėte, kokia dabar padėtis
Lietuvos medicinos moks-
le?*

— Sudėtinga. Mes pavarg-
stame ne tiek nuo konkre-
taus darbo, kiek nuo "orga-
nizavimo". Trūksta visko:
metodikų, reagentų, apar-
tūros. Liūdniausia, kad daž-
nai patys negalime pasitike-
ti atliktų tyrimų tikslumu.
Labai dažnai jaunimas mok-
sliniu darbu nusivilia. O
jauno mokslininko atlygini-
mas gaudžiai juokingas!
Lieka dirbti tik idealistai...
Tačiau atgimusi Lietuva
mums išugdė sparnus, dar
gyvos laisvos Lietuvos
mokslo tradicijos, didžiulis
mūsų ir vyresniųjų mokyto-
jų noras pakelti Lietuvą į
Europos lygį duoda mums
vilties ir jėgų. Iš to supran-
tamas ir mūsų, jaunųjų ver-
žimasis į svečias šalis, kad
galėtume įsigyti patyrimo,
kaip tą konkrečiai atlikti.

— *Kaip mes, Amerikos
lietuviai, galėtume jums
padėti?*

— Bet koks išvykimas iš
(Nukelta į 7 pusl.)

NEGIRDIME IŠEIVIJOS AKADEMIKŲ BALSO

Vilius Bražėnas

Amerikiečių visuomenėje jau seniai girdėti aliarmo balsų, išpėjančių, jog JAV aukštosios mokyklos vis aiškiau išeina į politines bei intelektualines pakluones, tuo mi išstatant pavojun priaugančią akademinę amerikiečių kartą. Deja, tai gan tiesioginiai liečia ir lietuviškos išeivijos jaunimą, potencialų ateities išeivijos veikėjų kadrą. Tai, žinoma, gali vienaip ar kitaip paveikti ir užsienio pagalbą Lietuvos atsistatymui. Apgailėtina, jog neteko pastebėti mūsų spaudoje lietuvių akademikų balsų išpėjančių visuo menę apie pavojus, kurie tyko aukštuosius mokslus einantį lietuvišką jaunimą.

Balandžio 3 d. tas opus klausimas vėl prasiveržė viešumon poros valandų diskusijomis C-SPAN TV progra moje. Joje pranešimus padarė ir į klausimus atsakinėjo buvęs Švietimo Sekretorius William Bennet, national Endowment for Humanities (federalinės agentūros). Direktorė Lynne Cheney ir ką tik išėjusios knygos ILLIBERAL EDUCATION (Neliberalinis Auklėjimas) autorius (indas) Dinesh D'Souza. Diskusijų tema buvo "The Politics of Race and Sexism on Campus" (Rasizmo ir Seksizmo Politika Universitetuose). Plačiai Amerikos ir pasaulio auditorijai buvo pristatytas skandalingas akademinės laisvės bei žodžio laisvės su maitojimas aukštojo mokslo institucijose, administracijai ir profesūrai bailiai nusileidžiant radikalių mažumų terorizmui.

Tai priminė neseniai gautą laišką iš Hillsdale College, Michigan, Prezidento George Roche, kuriame jis rašė:

"Prisimenu mudviejų pasikalbėjimą apie Lietuvą, ir maniau Jums gali būti įdomi čia priderama IMPRIMIS laida. Prašau atkreipti dėmesį į rašinį paskutiniame puslapyje.

IMPRIMIS yra Hillsdale Kolegijos šešių – aštuonių puslapių mėnesinis biuletenis, kurį gaunu nuo anų dienų, kai prieš penketą metų su tos nepaprastos mokslo tvirtovės ir jos dinamiško prezidento egzistencija teko susidurti man redaguojant amerikiečių konservatyvų savaitraštį LEE CONSTITUTION. Šių metų 3-čio numerio paskutinis puslapis buvo skirtas George Roche straipsniui, kuriame jis atpa sakoja savo susitikimą su kardsinolu Sladkevičium,

Dr. Roche lankymosi Lietuvoje, kelios savaitės prieš "Nobelio Laureato invaziją Lietuvon". Ten pat tilpusioje nuotraukoje matomas kard. Sladkevičius sveikinąs Hillsdale Kolegijos Patikėtinių Tarybos (Board of Trustees) Pirmininką Donald R. Mossey ir Prezidentą George Roche. Autorius patiekia ir tekstą jo laiško kardinolui, kuriame dėkoja už audienciją ir išreiškia giliausią viltį, jog jis "... sugebės atkreipti vis didesnę visuomenės dėmesį į baisią krizę, prieš kurią Jūs stovite."

Ten pat aprašomas jo susitikimas su Prunskiene ir Prezidentu Landsbergiu, svarstant galimybes įvesti "laisvos rinkos ekonomiką vis-a-vis Sovietų Sąjungos galią." Dar platesnis straipsnis apie Lietuvą buvo tilpęs IMPRIMIS 1991-jų metų pirmame numeryje. Net su trimis nuotraukomis. Tūkstančiams Hillsdale Kolegijos rėmėjų, priedu prie IMPRIMIS, buvo išsiuntinėta aštuonių puslapių, su 14 nuotraukų, speciali "Hillsdale College In The News" laida, su vasario 23 d. data. Skaitytojai susiduria su tokiomis antraštėmis: "Profesoriai yra Sovietų smurto liūdininkai"; "Lietuvos žmonės siekia laisvės bet kuria kaina – kai kurie užmoka gyvybėmis"; "Lietuva laikosi prieš Gorbačiovą"; "Lietuvoje gimęs Shtromas ižiūri plačios apimties pasikeitimus Sovietų Sąjungai."

Ta laida skirta aprašymui dviejų Hillsdale Kolegijos profesorų, Lietuvoje ir Maskvoje apsilankymą, kuris įvyko kaip tik laike skerdynių Vilniuje. Be Dr. Aleksandro Stromo, kurs dėsto Hillsdale nuo 1989 m. rugpiūčio mėn., ten lankėsi ir tos kolegijos Liudwig von Mises Ekonomijos Profesorius Asistentas Dr. Richard Ebeling. Pastarasis pareiškė: "Aš viską mačiau. Man giliai paveikė spontaniškas, be smurto, žmonių atsisotijimas tikrai taikingai būti žmogiškais skydais savo vyriausybės Parlamente apsaugai."

Iš visos tos informacijos sužinome, jog Prez. George Roche anksčiau, ir Prof. Richard Ebeling vėliau, kalbėjo Lietuvos Parlamentui, pristatydami konservatyvią pažiūrą į valstybės ekonomiką. Pastarajam vertėjavo Dr. Shtromas.

Tai galėjo būti labai reikalinga ir naudinga injekci-

ja prieš tiekų metų marksizmu persunktą pažiūrą į ekonomiką, ir dabar ne kartą, tik šiek tiek "kapitalizmo" žiedeliais padabintą pro-marksinę ekonomiką peršamą ekonomistų iš Vakarų.

Dr. Roche laiške man minėtas "pasikalbėjimas" tikru moje buvo tik mudviejų su žmona prisistatymas jam mūsų kaimynystėje Audubon Country Club įvykusiame Hillsdale Kolegijos Prezidentui suruoštame pagerbime. Jį suorganizavo Naples miesto konservatyvių tos kolegijos rėmėjų grupė, pažinojusių mus iš bendros veiklos. Ta pačia proga spėjome padėkoti už jo atsilankymą Lietuvoje, apie ką buvome patyrę iš sausio mėnesio IMPRIMIS.

Kaip prieš kiek laiko patyriau, kad Dr. Shtromas yra susirišęs su Hillsdale, vis laukiau ir tikėjau, kad jis mūsų visuomenei praneš radęs marksizmu neužterštas intelektualinio aukso kasyklas. Maniau, jog jam, kaip akademikui, tai geriau pavyktų padaryti, negu man. Vis nesulaukęs, pradėjau galasti plunksną jį už tylą viešai apibarti. Tačiau dabar, patyręs apie jo dalyvavimą, ir ko gero įtaką, tame svarbiame žygyje, esu priverstas aštrią plunksną padėti į šalį ir kalbėti apie mūsų akademikų tylą dėl padėties aukštosiose mokyklose apskritai. Be Hillsdale College yra ir keleta kitų aukštojo mokslo institucijų, kuriose krikščioniškoji, ar

Metinė Clevelando ateitininkų šventėje, 1991 balandžio 14, Dievo Motinos parapijos salėje, kalba viešnia iš Detroito AF Tarybos pirm. Birutė Bublienė. Sėdi (iš k.) Romas Bridžius, Regina Idzelienė, Vida Švarcienė, Lina Palubinskaitė ir Vida Ziedonytė.

ATGIMUSI LIETUVA ...

Lietuvos tebėra sudėtingas. Dažnas neišdrįsta jau vien dėl finansinių dalykų, o išmaldos prašyti neleidžia savigarba. Aš kalbu ne apie tuos lietuvius, kurie atvažiavę spaudžia gimines pirkti jiems brangius daiktus, deja, yra ir tokių. Mokslo jaunimui reikalinga kitokia minimali pagalba. Amerikos lietuviai mokslininkai galėtų padėti jiems susipažinti su centrais, kuriuose patys dirba, leisti jiems prisiliesti prie tikro mokslo. Žinau, kad šiuo atžvilgiu Jūs daktare Butkau, esate ne vienam Lietuvos specialistui padėjęs.

– Mus pasiekia gandai, kad iš JAV labdaros siunttos nepasiekia adresato. Ar turite šiuo klausimu kokį asmeninį patyrimą?

Vakarų kultūra dar nėra trypiama po akademinio radikalizmo batų. Apie tai būtų pravartu žinoti lietuvių studentų tėvams ir patiems studentams.

Mūsų profesorai berods turėtų jausti pareigą mus

– Gal būtų ir pasitaiko atvejų, kai vaistai pakliūna į turgų, bet tai jokių būdu nėra masinis reiškinys. Sakyčiau net priešingai. Vyksta sąžininga šių vaistų apskaita. Jie skirstomi per labdaros vaistines, per "Caritas" organizaciją, per specializuotas ligonines. Mūsų institutas ir jo klinikinė bazė – "Raudonojo Kryžiaus" klinika ne vieną kartą gavo labdaros siuntas, skyrėme vaistus tikrai pagal reikalą. Ligoniai visada būna labai dėkingi, gaudami šiuos vaistus. Todėl aš manau, jaundintis nėra jokio pagrindo. O už pagalbą – ačiū, visų jos reikalingųjų vardu.

–Dėkoju, Jums už atvirą ir nuoširdų pokalbį ir iš visos širdies linkiu sėkmės.

Antanas Butkus

KAUNAS MEDICAL ACADEMY & NORTHEASTERN UNIVERSITY

offers its

CONTINUING EDUCATION SEMINAR IN LITHUANIA FOR PHARMACISTS

15 Hours Credit for Continuing Pharmaceutical Education
JUNE 9 -17

Pharmacists, their families, relatives and friends are invited to participate. There will be sightseeing programs in Kaunas, Druskininkai and Vilnius for non-seminar participants.

Tour price.....\$ 1,849.00 from Boston & New York
Continuing Pharmaceutical Education Fee
for Seminar Participants.....\$150.00

Seminar Faculty: Dr. Barry Bleidt, Professor of Pharmacy
Administration Xavier University, New Orleans, LA.

Algirdas J. Lukosevičius, R. Ph., Director of Medical
Research Medical Education Network, New York, NY.

Dr. Michael Montagne, Professor of Social Pharmacy
Northeastern University, Boston, MA.

Dr. Eduardas Tarasevičius, Dean of Pharmaceutical
Faculty Kaunas Medical Academy, Kaunas, Lithuania

For more information, please contact:

BALTIC TOURS
77 Oak St., Suite 4
Newton, MA 02164

padėti ir apie kairiųjų bei nihilistų intelektualinį terorizmą bei Orwelinę minties kontrolę vyraujančią didžiuosiuose Amerikos universitetuose ir kolegijose. Prieš kiek laiko mūsų spaudoje buvau pašieptas už pavadinimą JAV universitetų "marksizmo peryklomis". Po to esu surinkęs visą krūvą amerikiečių akademikų patiektos medžiagos tokiam mano teigimui patvirtinti. Be čia minėtosios knygos, šiuo klausimu yra išėję visa eilė kitų. Prieš anti-akademinės tendencijas akademijoje yra pasisakę ir juodieji akademikai, rašytojai bei kolumnistai, kaip Thomas Sowell, Walter Williams, Alan Keys. Net tokio gan kairaus, kaip THE NEW REPUBLIC, žurnalo pastarojoje laidoje tilpusi išsami Dinesh D'Souza knygos ILLIBERAL EDUCATION recenzija prieina išvados, kad prieš skandalinę situaciją Akademijoje turėtų pakelti balsą ne tik dešinieji, bet ir kairieji su centristais. Reiškia, pripažįstama, jog padėtis yra verta rimto dėmesio. Todėl yra pagrindo paklausti... kur yra mūsų autoritetų akademikų profesorų išpėjantis balsas?

ADVOKATŪROS TEISINĖ PADĖTIS JAV IR LIETUVOJE

Dr. Antanas Bartusevičius

Beje, adv. Preston M. Torbert, "Baker & McKenzie" Tarptautinės teisės asociacijos viceprezidentas, pri tarė minčiai, kad ateityje tokia įstaiga galėtų būti įsteigta ir Lietuvoje. Adv. Daniel J. Burns, Chicagos offiso direktorius, paaiškino, kad "Baker & McKenzie" advokatai dalyvauja sprendžiant tarptautinio biznio teises problemas daugelyje šalių. Jie teikia konsultacijas tarptautinių investicijų ir mokesčių planavimo, prekybos ir finansų srityse, atstovauja šalis teismuose sprendžiant įvairių organizacijų tarptautinius ginčus ir bylas". Paklaustas, ar priimant į darbą jų firmoje reikia laikyti kokį nors egzaminą, pasakė: "Mūsų firmos JAV offisai stengiasi priimti dirbti teisininkus, pasiekusius aukštą akademinių rezultatų mokantis Universitete, be to ir daug kitų kandidato asmeninių savybių taip pat svarbios". Taigi, netgi stojant dirbti tokioje pasaulinio garso firmoje, jokių egzaminų laikyti nereikia. Baigiant šią trumpą firmos teisinės padėties apžvalgą, svarbu paminėti, kad be Chicagos offiso, JAV veikia dar septyni: New Yorko (su 90 teisininkų), Los Angeles (80 teisininkų), San Diego, San Francisco ir Palo Alto (50 teisininkų), Washingtono (48 teisininkai), Miami (27 teisininkai), Dallaso (22 teisininkai). "Baker & McKenzie" neturi vadovaujančios "galvinės" organizacijos, o tai neišsivaizduotina sovietinėje sistemoje. "Mūsų vyriausioji būstinė ten, kur mes esame", – šiais žodžiais baigė pokalbį Daniel J. Burns.

Tad kokį norime turėti Lietuvos advokatūros įstatymą? Naudingą sovietiniams konservatoriams, ar Lietuvos žmonėms? Manysčiau, teisus Oklahomos Universiteto profesorius Vyt.

Vardys: "(...) Man regis, kad įvairių emocijų ir baimių pagauti įstatymdaviai praranda realybės jausmą, o dar daugiau – savęs neklausia, kokia įstatymdavystė kuria gerą valdžią ir sistemą, naudingą savo žmonių kūrybinei ir ekonominei plėtočiai. Tai ir suprantama ir kelia didelio rūpesčio". (Pa braukta mano – A.B.). Žmogaus teisių gynyba – štai Lietuvos kelias į teisinę valstybę. Turėtume laipsniškai atsisakyti politizuotų ir ne kvalifikuotų tardytojų, advokatų ir teisėjų, jeigu norime grąžinti teismui seniai prarastą autoritetą, o ne palikti jį klusniu naujojo aparato nurodymų vykdytoju ir įrankiu įvairaus pobūdžio bylose. Dabartiniu metu daug kalbama apie teisinę valstybę ir tarsi atsitiktinai pamirštama, kad ji neįmanoma be gausaus ir profesionalaus, nepriklausomo nuo valstybės institucijų advokatų tinklo. Lietuvoje galiojantys įstatymai šioje srityje yra idealus stalininės valstybės produktas ir atitinka tuo įvairiai vadinamu laikotarpiu suformuotą "valstybės" advokatų požiūrį į advokatūrą ir žmogaus teises bei jų gynybą. Naujajame "Lietuvos Respublikos įmonių įstatyme" ne be advokatų pagalbos įtvirtinta nuostata, draudžianti "užsiimti teisininko praktika, jei ko kita nenustato įstatymai". Todėl suprantama, kodėl Lietuvos Respublikos advokatų kolegijos prezidiumo nepakeičiamasis pirmininkas K. Lipėika, maloniai ir reikšmingai šypsodamasis, teigia: "Advokatų kolegija veikia nepriklausomai nuo valstybės, nes valstybė jos neišlaiko ir nesprenžia priėmimo į advokatūrą ir pašalinimo iš jos klausimų". O kas gi sprenžia? Draugo K. Lipėikos nuomone, "(...) Priėmimo į advokatūrą principai įvairiose valstybėse ne vi-

siškai vienodi". ("Gimtas kraštas", 1989, Nr. 34). Kiekvienam buvusiam homo sovieticus puikiai suprantama formulė. Vienok, stalininės advokatūros "principų" reikėtų atsisakyti mūsų atkuriamoje Lietuvos Respublikoje.

Mano galva, Lietuvoje derėtų sukurti visą tinklą teisės firmų (law firms) ir teisės offisų (law offices). Teisės firmos (kuriose dirbtų keletas dešimčių teisininkų) galėtų gyvuoti didžiuosiuose Respublikos miestuose (Vilniuje, Kaune, Panevėžyje, Šiauliuose, Klaipėdoje, Alytuje). Teisės offisai (juose dirbtų keletas arba keliolika teisininkų) labai pritaptų Lietuvos mažuose miestuose ir miesteliuose. Reikia atsikratyti dar neseniai sovietinės diktatūros valstybės įskiepyto nenoro garantuoti realią ir nepriklausomą nuo prievartos aparato žmogaus teisių gynybą. Leiskime žmogui pasirinkti. Netrukdykime dirbti daugeliui naujų advokatų Lietuvoje. Atleiskime mūsų naujuosius (neretai tuos pačius) biurokratus nuo "darbo" dalijant profesinius portfelius bei tikriausiai pagristų kalbų dėl "atsidėkojimų" priimant į darbą. Tai padėtų išspręsti paveldėtą iš Kremliaus sovietų tariamą "teisininkų perprodukcijos" problemą Lietuvoje. Galbūt, JAV I milijonas teisininkų 2000 metais, mūsų akimis žiūrint – daug. Lietuvai pakaktų trejeto–ketverto tūkstančių advokatų. Šiuo klausimu būtų įdomu ir naudinga patirti JAV teisininkų nuomonę. Kokią teisinės sistemos ir advokatūros reformą siūlytute Lietuvai? Išplėsti advokatūros tinklą Respublikoje? Neišvengiamai kiltų konkurencija, neįstengiantys konkuruoti būtų priversti užleisti vietą profesionaliems advokatams. Ši advokatūros reforma nieko nekainuotų Lietuvos Respublikos Vyriausybei.

Daugiau laisvės ir mažiau draudimų!

*

VISI SIUNTINIAI Į LIETUVĄ siunčiami su pristatymu į namus papigintomis kainomis. Rūbai, maistas, vaistai – KIEKIAI NERIBOJAMI, MUTTO NĖRA. Savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS. TRANSPAK, 2638 W 69th St. Chicago IL. 60629 312-436-7772

Sol. Nelė Paltinienė ir muz. Arvydas Paltinas po jų koncerto Chicagos Jaunimo Centre buvo susitikę su žymiąja Lietuvos operos soliste Gražina Apanavičiūte, kuri kaip tik iš tėvynės buvo atvykusi koncertų serijai. Ed. Sulaičio nuotr.

"SUŠAUDYTOS DAINOS"

žuvę. Yra ir biografinių žinių apie partizanus, kiek jų galima buvo surasti (355-360). Daug dainų paskutiniuose skyriuose pasakoja apie žuvusius partizanus ir jų žygdarbius: apie vadą Kazimieraitį (plk. J. Vitkų), Povą, Briedį, Aidą, Garsą, Sakalą ir kitus. Dainos dažnai mini ir išdavikus arba "stribus, stribokus". Apie juos yra aštraus humoro, pvz.: "Tik neverkia stribų bobos, nes jų šilti vogti kailiniai" (167).

Atskiru priedu (39 psl.), kurį paruošė Živilė Ramoškaitė, daugeliui dainų (ne visoms) duotos ir gaidos, kurias užrašavo V. Lėdas 1990 m. Dzūkijoje. Ne visos tos melodijos yra originalios ir vertingos muzikiniu požiūriu, tačiau jos atitiko savo tikslą – dainuoti, bet ne deklamuoti. Lietuvis be dainų negali apseiti, dainavo nors ir bunkeriuose po žeme. Dabar tos dainos vėl prisimenamos.

Recenzuojama knyga nėra vienintelis tos rūšies leidinys. Jau 1962 m. Lietuvos Nepriklausomybės Fondas išleido New Yorke knygą LAISVĖS KOVŲ DAINOS, redaktorius Jonas Aistis. (342 psl., 207 numeriai dainų, gaidų nėra). Tai stambus ir gražus lei-

dinys, iliustravo V. Raulinaitis.

Daugiausia dainų paimta iš pačių partizanų leidinių:

a. "Laisvės kovų dainos", išleido Geležinio Vilko Rinkinės LLK (t.y. Lietuvos Laisvės Kovotojų Tauro Apygardos štabas 1947 m. Lietuvoje (135 dainų, 56 psl., rotatorium multiplikuotas leidinys, iliustr.)

b. "Kovotojų dainos, 1947. II. 3 (labai mažo formato mašinėlė rašytas kišninis 57 dainų rinkinys, kurių 22 randamos ir "a" rinkinyje).

Abiejuose rinkiniuose yra ir daina "Stovėjau parimus tarp vartų darželio (Aistis P. 66, nr. 40). Tai ta pati, kaip recenzuojamoje knygoje psl. 42: "Aš verkiau parimus tarpvarty darželio". Skiriasi tik kai kurie žodžiai, bet variantas Aisčio knygoje gal artimesnis originalui. "Slaptažodžiais pažymėtos šios eilės: Ragana (nr.) 159-161. Vilnis 180-183. Žilvinas 184-188. ir Kariūnas 189-196. Aistis rašo: "Nėra abejonės, kad tai yra individualios poetų eilės... tačiau partizanų dainas kaip tik ir reikia priskirti folklorui, nors tūlos dainos labai jau literatūrinės savo stiliumi ir dvasia" (p. 392).

"Naujos, originalios partizanų dainos ir eilės atsirado tada, kai jiems pradėjo nesisiekti. Tai yra autentiški laisvės kovotojų žodžiai. Kad tai yra tiesa, skaitytojas gali pats įsitikinti iš tų dainų tono. Jos visos yra nusiminimo ir nusivylimo dainos, skaudžios ir liūdnos. Iš jų aiškiai matyti, kad partizanai mato savo kovą pralaimėta. Jie to neslepia, bet drauge parodo, kad patriotui kito kelio nėra, dėlto drąsina save, kad jų žygio ir aukos neužmirš mylimoji, motina ir pati Tėvynė, kad Lietuva vėl bus laisva, o dėlto jų auka esanti didelė, neužmirštama, prasminga" (p. 324). Šie žodžiai Aisčio buvo parašyti 1956 m.

Partizanų kovos vyko 1944-1951 m., kai kur dar ir 1952 m. Partizanų poezija buvo daugiausia sukurta 1946-1948 m., nors Elė Radzevičiūtė Trako mūšį apra-

šė jau 1944 m. spalį, V. Jakavonis jau rašė 1945 m. sausį. Gal vėliausios yra Mildos eilės: 1948 m. gruodis.

*

PHILADELPHIA

ROMO KALANTOS MINĖJIMAS

Šiomet, tradicinis Romo Kalantos minėjimas yra rengiamas gegužės 5 dieną, sekmadienį, šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje ir salėje (19th & Wallace str.). Minėjimas bus iškilmingas, nes minėjimo mišiose, 10:30 val ryto, giedos Čiurlionio ansamblis iš Clevelando. Jis atliks muziką Alfonso Mikulskio mišias ir kitas giesmes.

Tuoju po mišių, parapijos salėje bus Romo Kalantos aukos pagerbimas ir vaisės pabendravimui su Čiurlioniečiais.

Lietuvių Moterų Federacijos Philadelphia Klubas valdyba maloniai kviečia visuomenę gausiai dalyvauti mišiose ir salėje. Moterys ir jaunimas yra prašomi pasipuošti tautiniais drabužiais ir įsijungti į procesiją bažnyčioje. Sn.

MEDICINOS PAGALBA LIETUVAI

Pasaulio Lietuvių Centre, Lemonte įsikūrusi "Mercy Lift ir Lietuvių Katalikų Šalpa New Yorke jau pasiuntė daug tonų vaistų, medikamentų ir medicinos instrumentų į Lietuvą.

"Mercy Lift" siuntas ligoninės gauna per Lietuvos Sveikatos apsaugos ministerijos sudarytą komisiją, o Lietuvos Katalikų Šalpos siuntos keliauja į Caritas organizaciją Lietuvoje. Visa išeivijos suteikta medicinos pagalba Lietuvai išdalinama Lietuvos ligoninėms, kurių yra apie 150, ir arkidiacezijoms, pagal čia gaunamas žinias.

Tos kelios dešimtys tonų vaistų, gal 6-8 milijonų dolerių vertės, iškaitant ir privačias gydytojų vežamas dovanas, paskirsčius tarp daugelio ligoninių, yra tik lašas šaukšte. JAV lankydamas Lietuvos Sveikatos Apsaugos ministras dr. J. Olekas minėjo, kad iš vakarų Lietuvai ateinanti medicinos pagalba sudaro tik 10 procentų Lietuvoje naudojamų medikamentų.

Neseniai iš Kauno trečiosios ligoninės Šančiuose gautas ligoninės direktoriaus prof. dr. A. Purtoko laiškas (atkeliavęs per rankas) duoda keletą sugestijų ir prašymų. Čia perduodu jo ir vyr. gydytojo pav. dr. R. Dragūnavičienės laišką išeivijos lietuviams.

Brangūs tautiečiai, išeiviai!

Labai dėkojame už Lietuvai labai reikalingą pagalbą, paramą. Jūsų pastangos nuteikiant Amerikos valdžios vyrus ir pasaulio visuomenę Lietuvos naudai yra neįkainuojamos. Tai yra svarbiausia ko mūsų

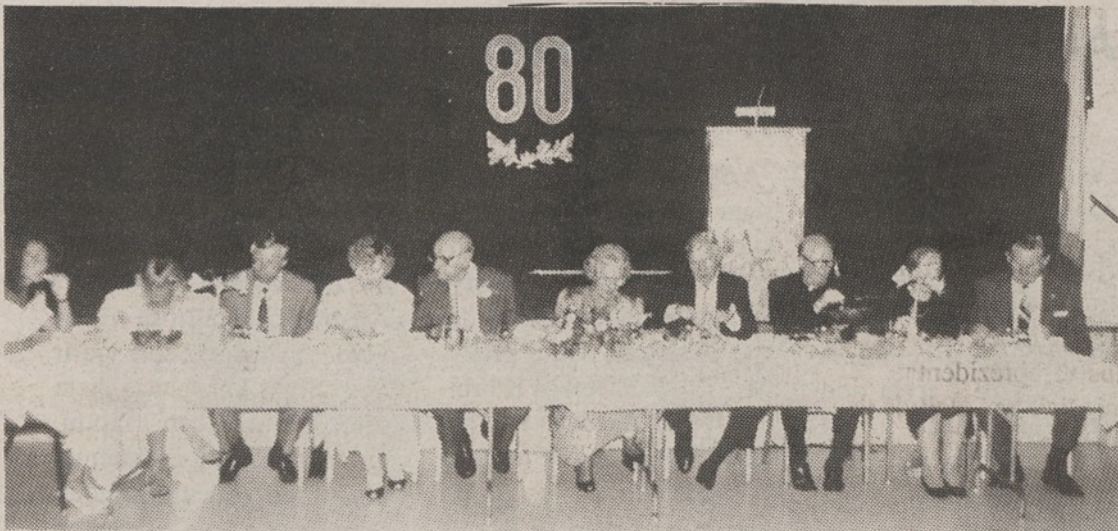
gimtinei dabar reikia. Ir jei-
gu pasiseks atgauti nepriklausomybę, o aš tuo neabejoju, jūsų pasiaukojanti veikla bus amžiams įrašyta į Lietuvos istoriją ir išliks dėkingi laisvosios Lietuvos žmonės.

Dabar norėčiau labai padėkoti už pagalbą medikams, kurią jūs teikiate. Ma nau, kad jums dėkingi ir visi Lietuvos žmonės, kurie pasinaudojo atsiustais vaistais.

Nedidelis kiekis atsiųstų vaistų teko ir mums. Mes, tremtiniai gydytojai, kurie dirba čia vargingoje Kauno III Klinikinėje ligoninėje (Šančiuose). Panaudojome tuos vaistus pagrindinai irgi tremtinių arba labai nepasiturinčių Šančių gyventojų gydymui.

Tačiau leiskite mums išsakyti savo nuomonę ir savo seną pageidavimą.

Mūsų ligoninė – Kauno m. III Klinikinė ligoninė, kaip jau esame rašę, yra bene vargingiausia, mažiausiai aprūpinta ligoninė Lietuvoje. Neturime paprasčiausių įrengimų, aparatūros: echoskopo (abdominalinio), fibroenskopo ir net padora rentgeno aparato. Tuo tarpu ligoninė teikia skubią medicininę pagalbą (ir chirurginę) beveik pusei miesto gyventojų ir yra Klinikinė bazė vidaus ligų propedentikos ir bendrosios chirurgijos Kauno medicinos akademijos katedroms. Ligoninės vargana padėtis susidarė todėl, kad Šančiuose daugiausia gyvena varguomenė. Visi viršininkai, kurie galėtų pagelbėti, gyvena miesto centre arba kituose naujesniuose miesto rajonuose ir gydosi kitose

Vidury: Kostas Vaičaitis su žmona Vale. Kairėj: anūkės: Kristina, Rima, sūnus Rimas, marti Aukšė Dešinėj: Dr. K Bobelis, kun. R. Šakalys, P. ir A Gudoniai.

ligoninėse. Bendrosios chirurgijos katedrai vadovauja – tremtinys, vienas iš šių eilučių autorius. Tarp ligoninės gydytojų irgi yra nemažas tremtinių būrys, nes į labiau prestižines ligonines anais metais tremtinių nepriimdavo. Mūsų pagalbos šauksmas į gamyklos direktorius ir į tuometinę Lietuvos apsaugos ministeriją prapuola tyloje. O dabar sako valiutos nėra.

Be kai kurių vaistų mes šiaip taip, vargais negalais, išsiverčiame. Tačiau reikalingiausio aparatūros stoka kartais labai skaudžiai atsiliepia gydymo rezultatams.

Turime pasiūlymą. Vais tai, kuriuos atsiunčiate skirstomi į visas ligonines ir labai greitai suvartojami. Jūsų parama būtų ryškesnė, jeigu apsiimtumėt pagloboti kokią nors vieną varganą ligoninę, padėdami jai įsigyti bent keletą aparatų. Tai būtų ligoninė globojama išeivijos ir visa Lietuva apie tai žinotų iš laikraščių, televizijos ar radijo ir gražios lentelės ant ligoninės fasado. Tuo būdu Jūsų parama galėtų pasinaudoti visi norintys tremtiniai ir apie 200.000 labiausiai vargingų kauniečių Šančiuose. Be to, su šia laikine aparatūra iš JAV susipažintų kasmet apie 360 studentų. Didele paramą pastų ir būtų dėkingi čia dirbantys tremtiniai. Dar norime atkreipti, kad čia, kol kas vienintelėje ligoninėje, iniciatyvine tvarka be jokios finansinės paramos vedamas AIDS profilaktikos darbas chirurgijoje. Pirmą kartą Lietuvoj (o gal ir ne tik Lietuvoj) sukurtas chirurginių ligonių gydymas prieš ir po operacijų visiškai be injekcijų ir intravoninių infuzijų, nelaukiant kol AIDS apims visą Lietuvą.

Mums nelabai daug ir reikia.

- 1) abdominalinio echoskopo
- 2) rentgeno aparatūros (kilnojamos) su televizija.
- 3) fibroendoskopus. Mes galėtume sutaisyti ir senus Olympus(Japonija) firmos fibroendoskopus
- 4) video aparatūros peda

KOSTAS VAIČAITIS – SUKAKTUVININKAS

St. Petersburgo Lietuvių Klube balandžio 6 dieną, susirinko gražus būrys Kosto Vaičaičio giminių, draugų ir pažįstamų pasveikinti jį, švenčiantį brandžią 80-tą amžiaus sukaktį bei pagerbti už įdėtą darbą Lietuvių Klube.

Kostas Vaičaitis, zana-vykas, gimė 1911 m. kovo 28 d. Šakių apskr. Gelgaidiškio valsč. Augo dešimties vaikų eigulio šeimoje. Nuo pat jaunų dienų Kostas tautinės minties puoselėtojas, dainavo Pleiniškių šaulių chore, grojo Jaunaliuvių orkestre ir kt.

Nepriklausomoj Lietuvoj kooperatyvo tarnautojas. Karo audra nubloškė Kostą Vaičaitį į Vokietiją, kur tremtinio dienas praleidęs, emigravo į Ameriką. Apsigyveno ir dirbo Chicagoje, o sulaukęs pensijos metų, kartu su žmona Vale, persikėlė į Floridą, St. Petersburgą. Belle Vista, lietuvių apgyventoj vietovė, įsigijo nuosavybę. Netrukus įsijungė į Lietuvių Klubą veiklą. Kostas buvo klubo valdyboje, ėjo vicepirmininko ir baro vedėjo pareigas. Po 13 metų, tas pareigas perleido kitiems. Liko dainuoti chore, nes daina nuo pat jaunų dienų jį traukė. Joks renginys Lietuvių Klube nepraejo be Valės ir Kosto Vaičaičių pagalbos. Ne be reikalo buvo sakoma, tai jų antrieji namai.

goginiam procesui.

Atrodo, kad Kauno III ligoninė Šančiuose ieško išskirtinės globos tremtiniais ir vargšams. Tokią nuolatinę globą galėtų specialiai skirti daršcioji "Mercy Lift" padalinys, mūsų organizacijos, ar Bendruomenės apylinkės. Norintieji būti globėjais ar rėmėjais prašomi rašyti:

Lithuanian Mercy Lift,
511 East 127 th St.
Lemont, IL. 60438
tel. 708-257-6777.

Bronius Juodelis

Kosto Vaičaičio sūnus prof. dr. Rimas, aeronautikos inžinierius, profesorius Columbia universitete yra Federalinės Lietuvių Kredito Unijos KASA pirmininkas, su žmona Aukse Paplėnaite ir dviem dukrom – Rima ir Krista gyvena West Nyack, N.Y. Duktė Virginija liko Chicagoje.

80 metų pagerbimą pradėjo Lietuvių Klubo pirmininkas Antanas Gudonis ir pakvietė kun. Rafaelį Šakalį sukalbėti maldą. Trumpai supažindinęs su Kosto Vaičaičio gyvenimu, pirmininkas pasveikino jį Klubą valdybos narių bei svečių vardu. Buvo eilė sveikinimų, raštu ir žodžiu: A.A. Varniai, Bendruomenės, choro, Kalanto kuopos. Tautinės Sąjungos St. Petersburgo sk. vardu sveikino J. Žvynys, dėkojo už nuosirdžią talką skyriaus veikloje.

Kosto Vaičaičio sūnus Rimas pasidžiaugė matydamas didelį būrį tėvo draugų ir palinkėjo jaunesniųjų vardu sėkmės.

Gimtadienio proga ir už darbą Klube, pirmininkas, svečių vardu, įteikė Kostui plaketą ir sveikinimą su parašais pakeliant šampano taures.

Jautrų žodį tarė pats sukaktuvininkas, dėkojo Klubo pirmininkui A. Gudoniui, J. Gerdvilienei ir visiems, kuri jį pagerbė atsilankymu.

Gražų renginį pajvairino trijulės meliodingas humorikas. Orkestrui grojant, dalyviai turėjo progą pasilinksinti bei pašokti.

B.M.

LIKO TIK VIENAS

Atsikiko taip, kad visi bėga iš Sovietų Sąjungos. Ir liko tik vienas Gorbačiovas. Vieną dieną jam skambina politinis draugas ir klausia:

– Kaip laikais?

Gorbačiovas apsidžiaugė ir guodžiasi, kad dabar esam dviese

– Kaip tai dviese, juk aš Tau skambinu iš Švedijos...

TRAVEL AGENTS INTERNATIONAL

Van Aken Center, 20320 Farnsleigh Road
Shaker Heights, Ohio 44122

Speciali ekskursija į Lietuvą

IV Pasaulio Lietuvių Sporto Šventė
Liepos 24 – Rugpj. 6 d.

Ekskursiją koordinuoja

Vytautas A. Staškus

991-3321 arba 486-2475

DOOR TO DOOR
PARCEL SERVICE TO

UKRAINE - LITHUANIA - LATVIA - ESTONIA
BYELORUSSIA - MOLDAVIA - CRIMEA
LENINGRAD, MOSCOW

All costs included

- Money
- Car sales
- Flower delivery

We send parcels with used and new clothing minimum 5kg or 12lbs. NO MAXIMUM LIMIT.

Standard food parcels - regular and express

INTERPOSTMIR CO.
1055 Broadway, Buffalo, N.Y. 14212
Tel. (716) 894-9880

AUSTRALIJOS LIETUVIAI

Antanas Laukaitis

MUMS PALANKI SENATO REZOLIUCIJA

Kovo 7 dieną Australijos senatas vienbalsiai priėmė sekančią rezoliuciją:

NOTES the overwhelming votes in Latvia and Estonia on March 3 and Lithuania on February 9 in favor of independence from the Soviet union,

CALLS upon the Government of the Soviet Union to respect the results of these referendums and to concede the right of independence to the Baltic States.

DEMANDS that the Soviet Government unequivocally renounces the use of force in its dealings with the Baltic States and respects normal modes of dealings between states, and

BELIEVED the Australian Government should join with other like-minded governments to press the Soviet Union to give early practical effect to the three referendums.

Paremdami šią rezoliuciją įtakingas kalbas senate pasakė visų didžiųjų Australijos partijų atstovai. Truputį anksčiau ir Australijos užsienio reikalų ministras senatorius G. Evans pasakė, kad Australijos vyriausybė remia Baltijos valstybių teises į jų nepriklausomybes.

Lietuvos Respublikos atstovas Australijoje prof. dr. A. Kabaila raštu padėkojo senatoriams už jų paramą.

VIKTORAS SLITERIS – LIETUVOS PREKYBOS ATSTOVAS

Sydnejaus žinomasis prekybininkas, buvęs ilgametis lietuviškos radio valandėlės vadovas, dabartinis sporto klubo "Kovo" garbės narys ir didelis sportininkų rėmėjas, Lietuvos vyriausybės buvo paskirtas Lietuvos prekybos atstovu Australijai.

Prieš kelias dienas jis grįžo iš Lietuvos, į kurią buvo nusivežęs du Australijos vilnų korporacijos vadovus ir australą ekspertą Europai, kuris prie jų prisijungė, atskrisdamas iš Belgijos.

Lietuvoje, ypatingai Kaune, jie apžiūrėjo vilnų perdirbimo ir medžiagų įmones, iš kurių australams labai gerą ir didelį išpūdį paliko Kauno "Drobės" fabrikas. Australai sakėsi, kad jie ne vieną kartą buvo lankęsi vilnų reikalais Sov. S-je, bet anksčiau jų į Lietuvą neįsileido ir jie nežinojo, kad iš gana blogos rūšies vilnų, lietuviai padaro tokios aukštos kokybės medžiagas, kurios gali konkuruoti su bent kuo pasaulyje.

Susitarus, į Australiją kuriam laikui atvyks specializuotis Lietuvos vilnų apdirbimo ekspertai ir bus bandoma, aplenkiant Maskvą, daryti tiesioginę vilnų prekybą. Vėliau Lietuvos išdirbiniams bus suteiktas tarptautinis vilnų gaminių pripažinimo ženklas.

SVEČIAI IŠ CLEVELANDO

Kovo viduryje Sydnėje svečiavosi Clevelando Lietuvių Klubo pirmininkas Kęstutis Steponavičius su žmona Gidone. Inžinierius Kęstutis šią kelionę laimėjo, gavęs pirmąją premiją už geriausiai padarytą konkursinį savo profesijos darbą.

Sydnejuje abu šie puikūs jauni mūsų svečiai susitiko savo gimines ir artimuosius. Svečiavosi jie ir Sydnėjaus Lietuvių klube, kuriuo ypatingai domėjosi Kęstutis, jį atydziai apžiūrėdamas ir palygindamas su savuoju Clevelande. Ir vistiek, kaip jis pasakė, nors jūsų čia yra daug mažiau negu pas mus, bet jūsų klubas yra tikrai gražesnis ir didesnis. Labai nustebė abu svečiai, kai klubo bare jie pamatė ir buvo pavaišinti lietuvišku importu iš Lietuvos "Utenos" alumi ir taip pat importuota ir specialiai užsieniui padaryta lietuviška "Lithuanian" vodka, kurią dabar, po visų kruvinųjų Lietuvos įvykių, boikotuojami rusiškus gaminius ir net jų gerąją "Stolichnaja", lietuviai tik ir teparka. Clevelando klubo

pirmininkas teiravosi kaip ją ir alų galima būtų įvežti į Ameriką

SOVIETIJOS KONSULAS PRIĖMĖ ATSTOVUS

Kovo 11-os – Lietuvos nepriklausomybės atstatymo diena, buvo paminėta ir Australijos įvairiose vietovėse. Sydnėje, kur yra ir Sov. S-gos konsulas, lietuviai, remiami estų, latvių, armėnų, slovakių ir ukrainiečių, surengė demonstracinį mitingą prie Sov. S-gos konsulato. Pagrindinę kalbą pasakė opozicijos užsienio

reikalų ministeris Ph. Rudock. Savo gražioje kalboje pabrėžė, kad jis nėra matęs kito tokio patriotinio pavyzdžio, kokį parodė Baltijos tautos.

Vėliau kalbėjo keli parlamentarai, Unijų tarybos sekretorius, tautybių pirmininkai, Sydnėjaus LB p-kas A. Giniūnas ir Baltų tarybos bei estų bendruomenės pirmininkė advokatė T. Krol-Simmul, kurios ugningas kalbas jau žino visa Australija.

Po šio demonstracinio mitingo buvo kreiptasi už aukštų geležinių vartų esantį konsulą ir jam įteikti memorandumą. Visų dideliame nustebimui, pirmą kartą konsulas sutiko, ir lietuvių į konsulatą įleido. Konsulate buvo labai mandagiai priimti. Ten įteikė memorandumą. Buvo pažadėta jį per siųsti M. Gorbačiovui.

Dirva rūpinasi Jums duoti pačias pagrindines žinias kas šiuo metu dedasi Lietuvoje. Apie tai pasakyk ir savo kaimynui.

CLEVELANDIEČIŲ AUKOS LIETUVOS LAISVINIMO REIKALAMS

1991 m. Vasario 16-osios proga aukoję

\$ 500.-J.M. Mikonai	\$ 26.-I. Stankus
\$ 260.-Dr. V. Karoblis	\$ 25.-Ateities Klubas
\$ 150.-J.R. Ardžiai	E.V. Balandos
Dr. E.B. Juodėnai	Dr. H. Brazaitis
J.F. Klimaičiai	J.O. Cijunskai
V.T. Urbaičiai	R. Cepuliai
\$ 135.-R.V. Vilkutaičiai	S.D. Čipkai
	S.V. Gedgaudai

Į Kaziuko mugę Chicagoje buvo atsilankę per 2000 žmonių. Joje dalyvavo ir laikraštininkai iš Lietuvos. Iš kairės: Dr. A. Statkevičius, A. Užtupas iš žurnalizmo skyriaus Vilniuje, gubernatūros atstovė Pat Michalski, Lietuvos televizijos atstovas A. Seikalis ir skaučių vadovės B. Vidašienė ir Z. Juškevičienė.

\$ 125.-Vl. Petukauskas	K. Goolene
A.V. Spirikaičiai	S. Jankauskas
\$ 120.-Dr. J.I. Stankaičiai	A. Karklius
\$ 105.-J.F. Jasinevičiai	K. Laikūnienė
\$ 100.-A. Ambrazienė	A.E. Lūžos
V.G. Bučmiai	J.E. Malskiai
Dr. A.L. Cepuliai	V.M. Mariūnai
V.B. Cyvai	A.V. Matulionis
S.H. Idzeliai	N. Maželienė
B.A. Karkliai	O. Naumanienė
D. Mikoliūnienė	V.G. Plečkaičiai
A.A. Mulioliai	V.E. Račkauskai
A.B. Pautieniai	J. Račylionė
A.R. Petrauskiai	P.A. Razgaičiai
P.O. Skardžiai	V.D. Rubinski
Dr. J.B. Skrinskai	J.R. Skavičiai
D.D. Staniškiai	E.B. Steponiai
C.I. Satkai	K. Stungienė
Dr. J.A. Sontai	Dr.E.R. Šilgaliai
J.M. Svarcai	J. Taorienė
V. Valys	B.P. Tarutienė
J.O. Žilioniai	M. Titienė
\$ 90.-V.L. Civrinskai	J.B. Vasariai
Dr. D.R. Degėšiai	A.B. Vedegiai
Z.S. Obeleniai	\$ 20.-V.N. Andrušaičiai
\$ 75.-M.L. Baliai	V.A. Bakūnai
V.J. Januškiai	R. Balytė
P. Kudukis	H. Belzinskis
Dr. V.A. Mauručiai	E. Blumentalis
V.A. Miškiniai	M. Blynas
\$ 70.-G. Natkevičienė	S.J. Čipkai
P.O. Žilinskai	J.M. Damušiai
\$ 65.-A. Styra	D. Gatautienė
\$ 60.-E. Bridžiuvienė	S.J. Ignatavičiai
ir Romas	M. Ivanauskienė
Dr. V.V. Gruzdziai	J. Jankus
Iz. Jonaitienė	E. Janulienė
J.B. Kasperavičiai	F. Juras
P.J. Kloriai	A.D. Kasulaičiai
K.D. Paškoniai	V.L. Kaunai
Dr. V. Stankus	A.G. Kijauskai
R.A. Zorskai	B. Klimas
\$ 50.-V. Akelaitis	S. Knistautienė
S.E. Alšėnai	Lietuvos Atgimimo
V.L. Apaniai	Sąjūdis
L. Augulienė	V. Maciejauskienė
M.G. Aukštuoliai	O. Mažeikienė
R.V. Aukštuoliai	S. Mikalauskas
P.O. Banioniai	E. Nainienė
J. Barniškis	K. Narbutaitis
P.N. Bieliniai	S. Pabrinkis
A. Bielinis	K.O. Palubinskai
V. Brizgys	E. Prancuskas
R.I. Bubliai	J. Raskauskas
J. Budrienė	J.A. Rasteniai
P.E. Jogas	A. Smelstoriene
V.O. Jokūbaičiai	B. Smetonienė
A.G. Karsokai	E.J. Stepai
E.V. Leger	E. Steponavičienė
O.B. Maželiai	V. Stimburiene
J.J. Naujokačiai	A. Stempužienė
J. Naujokaitis	-Švedienė
V.N. Palubinskai	V. Tamulis
J. Pivoriūnas	B.V. Taraškai
V.O. Rociūnai	K. Tijūnėlis
L.A. Sagiai	D. Vaičiūnas
V. Snieckus	X.X.
I. Sušinskienė	J. Žygas
P. Tamulionis	O. Žyglėnė
H.R. Tatarūnai	\$ 15.-V. Balas
K. Vaičeliūnienė	J. Citulis
P. Vilkas	V.O. Kavaliūnai
D. Žemaitytė	A. Kavaliūnas
\$ 45.-S.J. Butrimai	D.M. Kižiai
J.N. Glebus	M. Matulionienė
A.R. Minkūnai	A. Mikoliūnienė
\$ 40.-Dr. A. Aželiai	O. Mikulskienė
K.A. Balaičiai	J. Minkūnienė
Z. Dautartas	D. Nasvytytė
J.I. Juodišiai	Ant. Rukšėnas
H. Macijauskai	J.K. Šlapeliai
K.O. Baliai	I. Verbyla
O.V. Šilėnai	\$ 10.-A. Andrušaitis
L. Unguraitienė	M. Bajoraitienė
\$ 35.-I. Janavičius	J. Bartkus
J.S. Kazlauskai	B. Bernotas
D.R. Liaubai	J.J. Biliūnai
A. Šmetona	R. Brazaitienė
A. Šenbergienė	A. Domabyl
\$ 33.-L. Montvilaitė	B. Garlauskas
-Tabbert	B.V. Gedvilai
\$ 30.-V. Bačiulis	J. Kalvaitis
J. Balbatas	N. Kaminskienė
P.P. Balčiūnai	J. Kaunas
K. Bruožis	S.K. Lazdiniai
V. Degučiai	B. Mainelienė
Z. Dučmanas	G. Masilionienė
T.M. Dulebos	V. Matulionis
A.I. Gedriai	J.S. Milai
Prelatas A.	N.N.
Goldikovskis	P. Neimanas
A.L. Gudėnai	M. Puškorienė
A. Ibenskis	A. Raulinaitienė
J.A. Kazėnai	J.E. Saikai
A. Kazlas	V. Skirpstas
H. Kripavičius	K. Tijūnėlis
S. Laniauskienė	P. Tarulienė
A. Mackuvienė	L. Vaitkus
L.L. Nagevičiai	X.X.
J. Narušas	J. Zorska
A. Puškorlūtė	J. Žemgulis
A. Rastauskas	V. Žitkus
L. Slabokienė	\$ 5.-P. Matulis
H.S. Stasai	S. Rutkauskienė
J. Stempužis	S. Šankalaite
J.V. Stuggiai	P. Šukis
K.n. K. Žemaitis	M. Trainiauskaitė

Suaukotos sekančios sumos:

JAV Lietuvių Bendruomenė	---\$ 5,709.00
Amerikos Lietuvių Taryba	--- 2,411.00
Tautos Fondui (VLIK-ai)	----- 1,774.00
Kitiems	----- 350.00
Viso aukų gauta	-----\$ 10,244.00

Nuoširdžiai dėkojame visiems aukotojams.
ALT Skyriaus ir LB Apylinkės Valdybos.

• **CLEVELANDO BALFO SKYRIAUS** metinis narių susirinkimas įvyko balandžio 15 d. 7 v.v., Lietuvių namuose. Pirmininkas Vincas Apanius pasveikino susirinkusius, pristatė svečius ir sudarė prezidiumą. Susirinkimui pirmininkavo A. Balašaitienė, sekretoriavo S. Stasienė.

Metinės veiklos pranešimą padarė V. Apanius. Paminėjo, kad per paskutinius metus 53 siuntiniai su drabužiais, avaline knygomis ir kitomis reikmenimis, pasiusi į Lietuvą per religines Šalpos Centrą, New Yorke. Buvo siunčiama ir į Suvalkų trikampį. Atvykę svečiai iš Lietuvos į Clevelandą, Balfio skyriaus bustinėje, galėjo pasirinkti sau reikalingų tinkamų drabužių ir kt. Buvusius Sibiro tremtinius,

Clevelando Balfio skyrius stengėsi apdovanoti jiems būtinai reikalingomis didesnės vertės dovanomis.

Lapkričio 10-11 d.d., Clevelande, įvyko Balfio Centro valdybos ir direktorių suvažiavimas, kuris praejo darbingoj nuotaikoje.

Po išdininko ir kontrolės komisijų pranešimų valdyba atsistatydino. Susirinkimo pirmininkė įvertindama valdybos pastangas ir pavyzdinčiai atliktus darbus, susirinkusių vardu padėkojo ir siūlė palikti tą pačią valdybą sekantiems metams. Visiems v-bos nariams sutikus, valdyba pasiliko ta pati. netekus vieno kontrolės k-jos nario, į komisiją pasiūlė Salomėją Knistautienę. Ji, visų sutikimu ir išrinkta.

Po susirinkimo visi buvo

pavaišinti kavute ir skaniais užkandėliais. JB.

• **RAMOVĖNŲ METINIS SUSIRINKIMAS**, kovą 17 d., įvyko Lietuvių namuose. Susirinkimą atidarė skyriaus pirmininkas Vytautas Janušis ir paprašė minutės atsistojimu pagerbti skyriaus mirusius narius. Į prezidiumą pasiūlė Jurgį Malskį pirmininkauti ir Joną Citulį sekretoriauti.

Susirinkimui išklausus skyriaus pirmininko, išdininko ir kontrolės komisijos pranešimus, diskusijų dėl pranešimų nebuvo ir vienbalsiai priimti. Valdyba, kaip gerai veikusi palikta ta pati. Taip pat ir kontrolės komisija.

PARENGIMAI

1991 m.

• **GEGUŽĖS 5**, Lietuvos Valstybinės Operos solistų Virginijaus NOREIKOS ir Irenos MILKEVIČIŲTĖS koncertas Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Rengia Lietuvių Fondas, talkinant LB Clevelando apylinkės valdybai.

• **GEGUŽĖS 27**, Amerikos ir lietuvių veteranų prisiminimas ir pagerbimas. Mišios ir pusryčiai Šv. Jurgio parapijoje.

• **BIRŽELIO 9 D.** – Birželio minėjimas. Rengia lietuviai latviai ir estai.

• **BIRŽELIO 29 D.** Clevelando Lietuvių Kultūrinių Darželių tradicinė – vakaronė 6:00 v.v. Gwinn estate, Bratenahl, OH.

• **LIEPOS 14 d.** Clevelando pensininkų klubo gegužinė įvyks Lietuvių namų patalpose.

• **LIEPOS 28 Dd.** sekmadienį 12:00 val. po pietų, Žalgirio šaulių kuopa rengia gegužinę prie ežero – Beachland Park Ass. – 17815 Canterbury Rd.

• **RUGPIŪČIO 4**, tradicinė ramovėnų gegužinė žurnalui "Karys" paremti, įvyks prie ežero tarp Landseer ir Canterbury gatvių. Pradžią 12 val. pietų metu.

• **RUGPJŪČIO 18 D.** Clevelando Lietuvių klubo tradicinė gegužinė įvyks Kroatų sodyboje.

• **RUGSĖJO 8**, Šiluvos Šventė Šv. Jurgio parapijoje.

• **RUGSĖJO 28 D.** Pabaltiečių vakaras Lietuvių namuose, Rengia lietuviai, latviai ir estai.

• **LAPKRIČIO 10**, 11:30 val. Šv. Jurgio parapijos Mini-Festivalis parapijos salėje.

• **LAPKRIČIO 23**, Lietuvos kariuomenės atsikūrimo minėjimas Lietuvių Namų viršutinėje salėje. Rengia Clevelando ramovėnai.

• **GRUODŽIO 24**, Bendros Kūčios 9:30 v.v. Šv. Jurgio parapijos salėje.

Vykstantiems į LIETUVĄ!

Kauno miesto centre, nebrangiai išnuomojamas gerai įrengtas trijų miegamųjų butas. Kaina – pagal susitarimą (pigiau, kaip viešbutyje). Smulk. inf. tel. (213) 394-2776, LA.

18-20

Turite problemų su VCR arba TV bet kokia radijo garsine technika – taisau žema kaina! Norite juos pakeisti naujais – konsultuoju techniniais klausimais.

KREIPKĖS PAS NAPOLEONĄ

Kasdien nuo 8 iki 10 v. vakarais tel. 383-0971

• **IŠNUOMOJAMA** dviejų miegamųjų apartamentų Euclid, Ohio Tel. 481-4169.

Susirinkimas baigtas sugiedant Lietuvos Himną. Po to sekė tradicinės kuprinės pabiro, kurias paruošė birutietė Nora Čečienė.

Čia tenka pažymėti, kad Clevelando ramovėnų skyrius praeitais metais vieno tūkstančio dolerių auka parėmė atsikurincią Lietuvą. Didele auka parėmė žurnalą Karį ir kitą lietuvišką veik-

lą.

Balandžio 11 d., perrinkta skyriaus valdyba turėjo pirmą posėdį ir pasiskirstė pareimomis. Vytautas Janušis – pirm., St. Butrimas – vicepirm., I Stankus – sekretorius, J. Šlapelis – išdininkas, V. Čečys – parengimų vadovas ir E Prancus – spaudos reikalams.

E. Prancus

Visi, kurie skelbiasi Dirvoje niekad nesigaili

TRAVEL AGENTS INTERNATIONAL

Van Aken Center, 20320 Farnsleigh Road
Shaker Heights, OHIO 44122

Atliekame visus pavienių bei grupinių kelionių patarnavimus
LĖKTUVAIS • LAIVAIS • TRAUKINIAIS

Padedam planuoti atostogų keliones

LIETUVA: Parūpinam geriausiomis sąlygomis lėktuvo bilietus ir padedam sutvarkyti visus kitus kelionės reikalavimus

Greitas ir profesinis patarnavimas

Skambinkite Ritai Staškutei -991-3321

Taupa

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street

Cleveland, Ohio 44119

(216) 481-6677

Isikūres Nuosavyse Namuose

Taupykite ir Skolinkitės vieninteliame lietuvių kredito kooperatyve Ohio valstijoje.

Darbo Valandos:

Antradieniais--ketvirtadieniais nuo 9:00--4:00 p.p.

Penktadieniais nuo 9:00--6:00 v.v., Šeštadieniais nuo 9:00--3:00 p.p.

Sekmadieniais nuo 11:00--12:00 p.p. (DMNP parapijos patalpose)

Visi Bankiniai Patarnavimai

Mokame Aukštesnius Nuosimčius Už:

Taupymo Saskaitas, Certifikatus, IRA, Čekių Saskaitą, ir t.t.

Skoliname Geriausiomis Išsimokėjimo Sąlygomis:

Asmeniniam Reikalams, Automobilių ir Laivų Pirkimui, Namų Remontui (Home Equity), Namų Pirkimui (Mortgages)

Parduodame pinigines perlaidas (Money Orders), Traveler's Checks, Priimame telefono, elektros, šildymo, ir vandens saskaitas, Buckeye Cards, Notaro patarnavimai, U.S. Savings Bonds, ir t.t.

*** Klekviena taupomoji saskaita federalinės valdžios apdrausta iki \$100,000.

Mūsų Tikslas: Ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas.

PADĖKA

Magdalena Barniškaitė, mūsų mylima sesutė ir tetutė Megutė išskeliavo amžinybėn 1991 m. Vasario mėn. 15 d.

Nuoširdžiai dėkojame Nuolatinės Pagalbos parapijos klebonui kunigui Gediminui Kijauskui už maldas atsisveikinimo metu, už ypatingai gražiai atlaikytas gedulingas pamaldas ir prasmingą pamokslą. Ačiū Henrikui Bankaičiui už glėdijimą mišijų metu.

Nuoširdžiai dėkojame Aurelijai Balašaitienei už jautriai ir prasmingai pravestą su velione atsisveikinimą.

Dėkojame visiems už tartą atsisveikinimo žodį: Vytautui Brizgiui – bendruomenės ir šaulių kuopos vardu, Stefai Gedgaudienei – skautininkių ir akademikių draugovės vardu, Jadvygai Budrienei Birutiečių vardu ir Jurgiui Malskiui – pensininkų vardu.

Dėkojame Stefai Gedgaudienei už Megutės gyvenimo skautiškų darbų aprašymą "DRAUGO" dienraštyje ir už šeimai įteiktą Megutės gyvenimo darbų atsiminimų pyne.

Nuoširdus ačiū visiems už aukas Šv. mišioms, Caritui, skautybės fondui, Lietuvos skaučių seserijai, už užuojautas spaudoje ir kurie taip gausiai ir gražiai papuošė mūsų Megutę gėlėmis.

Ačiū visiems, kurie lankėte ją sergančią.

Ypatingai padėka Natalijai Bielinienei už neapsakomai taurią širdį lankant Megutę kiekvieną savaitę tokios ilgos ir sunkios ligos metu.

Nuoširdžiai dėkojame visiems karsto nešėjams už paskutinę paslaugą mirusiai šioje žemės kelionėje.

Dėkojame Jakubs Funeral Home laidotuvių direktoriams už nuoširdų rūpestį laidotuvių metu.

Velionė palaidota Visų Sielų Kapinėse "Holy Angels" mauzoliejuje, "Nitché #33". Atsiradus galimybei ji bus perkelta į Lietuvą.

Sesuo Izabelė Jonaitienė su šeima

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą mūšio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

DIRVA

ĮVYKIŲ KRONIKA

ATTAISOMA

Dirvos deimantinės su-
kakties apybraižoje (Dirva
Nr. 16), vardinant vajaus
komiteto sudėtį, praleista
Verutė Lenkevičienė, rūpes-
tinga komiteto narė finansų
atskaitomybėje.

Mečys Valiukėnas

JURGIS KASAKAITIS

gyvenantis Chicagoje, prieš
savaitę pergyveno kraujo iš-
siliejimą į smegenis. Pa-
dėtis liūdna. Jis jau 91 su
viršum metų.

DĖKOJU UŽ DIRVĄ

Noriu jums padėkoti už
Dirvą, kurią gaunu nuo sau-
sio mėnesio ir esu labai pa-
tenkinta. Pirmiausia turiu
tenkinta. Pirmiausia turiu
padėkoti mano mielai Liu-
dai Norvaišienei iš Feaster-
ville Pa. Ji tą laikraštį man,
kaip Kalėdų dovaną užsakė,
ir ta dovana labai džiau-
giuos. G. Avižonienė.

SEKMADIENĮ, BALANDŽIO 14 D.

40 pėdų ilgumo ir 20 to-
nų talpos konteineris, pri-
krautas mokyklinių reikme-
nų, mokslo vadovėlių, sauso
maisto, našlaičiams ir prie-
glaudos seneliams drabužių,
buvo išsiųstas per Lenkiją į
Vilnių. Šią siuntą suorga-
nizavo ir rūpinosi JAV LB
Krašto valdybos Švietimo
taryba. Didele talka prisi-
dėjo Brighton parko apylin-
kė, vadovaujama energin-
gos pirm. Salomėjos Daulie-
nės. Ši siunta, manoma, pa-
sieks Lietuvos Respublikos
Kultūros ir švietimo minis-
teriją Vilniuje per 30 dienų.

Konteineris buvo pakrau-
tas Pasaulio Lietuvių centre,
Lemonte. Jos vadovybei ir
administratoriui R. Kronui
bei daugeliui visokeriopai
prisidėjusiems lietuviams
JAV LB Krašto valdybos
Švietimo tarybos vardu Re-
gina Kučienė reiškia nuo-
širdžių padėką.

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGA

Aktyviai kviečia visus
lietuvių kilmės menininkus
nuo 16 iki 35 metų amžiaus
įteikti savo darbų pavyz-
džius PLJS Meno parodai.
Išrinktieji kūriniai bus eks-
ponuojami meno parodoje
Urugvajuje, Pietų Ameriko-
je, Kultūros Savaitėje Sep-
tintajame Pasaulio Lietuvių
Jaunimo Kongrese (gruo-
džio '91 – sausio '92).

Bus priimami įvairių
krypčių meno kūriniai: tapi-
niai, nuotraukos, audiniai,
grafikos, keramikos, skulp-
tūros darbai, drožiniai, "mi-
xed media". Tarptautinė
komisija, sudaryta iš žymių
lietuvių menininkų padės
išrinkti darbus. PLJS spren-
dimai bus galutini. Taip pat
bus išspausdintas parodos
katalogas.

Prašome atsiųsti: kūrinio
nuotrauką(s) arba skaidrę(s)
(ne daugiau kaip 5), savo
biografiją (iki 100 žodžių)
lietuvių arba anglų kalba, sa-
vo nuotrauką (juodą / baltą
arba spalvotą).

NESIŪSKITE ORIGI- NALIŲ DARBŲ!

KŪRINIAI BUS PRI- IMAMI IKI ŠIŲ METŲ LIEPOS 1 DIENOS!

Kiekvienas menininkas
bus atsakingas už savo dar-
bų draudimą. PLJS neparū-
pins draudimo ir nebus atsai-
kinga dėl nelaimių, kurios
įvyktų persiuntimo arba pa-
rodos metu. Siuntimas iki
ir po parodos nuo Aerolini-
jos Argentinos išskridimo
punkto turi būti parūpintas
menininko (įdėkite AA sim-
bolį – "logo"). Siuntimu
nuo AA punkto iki Urugva-
jus rūpinsis PLJS. Jeigu
norėtumėte parduoti savo
darbus, prašome pažymėti
Jūsų aplikacijoje.

Siųskite šiuo adresu:

TAURAS BUBLYS
2461 N. LINCOLN
CHICAGO, IL. 60614

BALZEKO LIETUVIŲ KULTŪROS MUZIEJUJE

Balandžio 26 d., penkta-
dienį, 7:30 v. vakaro Mil-
lersville universiteto profe-
sorius Saulius Sužiedelis
skaitys paskaitą "Dabarti-
niai įvykiai Lietuvoje istori-
nėje perspektyvoje". Prele-
gentas ištirs istorinių ryšių
problema tarp šių dienų lie-
tuvų kovos dėl savo valsty-
bingumo ir praeities lietuvių
tautinių judėjimų.

A. A.

STASIUI SANTVARUI,

Didžiam Lietuvui, kūrėjui savanoriui,
poetui, dramaturgui, kultūrininkui,
Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos Garbės
Nariui mirus, Velionio žmoną ALĘ ir kitus
artimuosius užjaučiame ir netekties
skausmu dalinamės.

Amerikos Lietuvių Tautinės
Sąjungos Čikagos Skyrius

Prieš išvykstant gastrolėms į Lietuvą "Šaltkalvio" dramos
aktoriai Vytautas Juodka ir Laima Šulaitytė-Day.
Ed. Šulaičio nuotr.

CHICAGOS AKTORIAI VAIDINA LIETUVOJE

Chicago lietuviai akto-
riai Laima Šulaitytė – Day
ir Vytautas Juodka balan-
džio 8 d. iš Chicago O'Hare
areodromo išskrido dau-
giau negu trijų savaitių ke-
lionei į Lietuvą. Jie ten iš-
bus iki gegužės 1 d., o ge-
gužės 2 d. grįš atgal į na-
mus.

Jie ten duos apie dešimt
K. Ostrausko dramos "Šalt-
kalvis" pastatymų Vilniuje,
Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuo-
se ir kitose vietovėse.

Aktoriai į tėvynę išva-
žiavo Lietuvos Teatro drau-
gijos kvietimu, norint stip-
rinti išeivijos ir Lietuvos kul-
tūrinį ryšį. "Šaltkalvio" dra-
ma, labai patrijotiška savo
dvasia (ji buvo suvaidinta
ir Chicago Neolituano Vasa-
rio 16-sios minėjime), at-
rodo, labai tiks dabartiniam
netikrumo laikotarpiui tėvy-
nėje, kuomet atsiranda žmo-
nių, kurie vėl nori iškapoti
Lietuvos himno žodžius iš
žmonių širdžių.

Laima Šulaitytė-Day yra
jauna, profesionali aktorė,
vaidinusi amerikiečių teat-
ruose o taip pat nuo pat įsis-
teigimo ir Chicago lietuvių
"Vaidilutės" teatre. Vytau-
tas Juodka, veteranas akto-
rius, po ilgos pertraukos vėl
sugrįžęs į lietuvių sceną.
Beje, "Šaltkalvį" režisavo
Klaipėdos teatro režisierius

Juozas Ivanauskas, pernai
atvykęs į Ameriką ir čia

Mielai

Dr. ELENAI GIEDRAITIENEI

mirus, Dr. DOMUI, dukroms RŪTAI,
AUDREI ir jų šeimoms, reiškiame
giliausią užuojautą.

Elena ir Adolfas Millai
Aldona ir Gedas Griniai
Dalia ir Kazys Bobellai.

Nepriklausomos Lietuvos Karo aviacijos
kapitonui

A. A.

AUDRONIUI ANTANUI

iškeliavus amžinybėn, šeimai broliui ir
visiems artimiesiems reiškiame gilia
užuojautą

M. J. Adomaitčiai

A. A.

MYKOLUI KASELIUI

po ilgos ir sunkios ligos mirus jo žmoną
STASĘ mūsų draugę ir bendradarbę ir
sūnų MYKOLĄ su žmona širdingai
užjaučiame.

Cincinnati lietuviai

A. A.

KAZIMIERUI JANKŪNUI

atsiskyrus su šiuo pasauliu, nuliū-
dime likusiam sūnui Kastyčiui gilia
užuojautą reiškiame

V. Gudienė su šelma

VIII išeivių lietuvių teatro
festivaliui surežisavęs dvi
Chicago "Vaidilutės" teat-
ro ruoštas premjeras (šalia
"Šaltkalvio" ir "Ameriką
pirtyje").

Po premjerų Chicagoje,
"Šaltkalvis" dar buvo paro-
dytas Lemonte, Bostone,
New Yorke ir vėl Chicago-
je, O "Amerika pirtyje" –
Detroite.

Pirmosios žinios, atėju-
sios iš tėvynės, sakė, jog šie
aktoriai ir jų pirmieji spek-
takliai, Lietuvoje susilaukė
nepaprastai didelio susido-
mėjimo. * E.Š.

Ieškoma Dr. Prano Ma-
tulaičio (mir. 1951) dukters,
ONA LODGE, Kónstancijos
(Matulaitytės) Nenortienės
pusėsėsės, gyvenusi Clevel-
lande.

Jei kas turi žinių, prašau
atsiliepti: Tomas Nenortas,
38 Webster Hill Blvd.
West Hartford, CT 06107.
Tel: 203-561-0134.